THE LITHUANIAN DAILY NEWS
1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
TELEPHONE CANAL 1506

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. III Kaina 2c. Chicago, Ill., Ketvergas, Birželio (June) 15, 1916. Price 2c. 101 No. 142

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Rusai sumuše vokiečius juroje

"Tėvynė"
307 W30th st

14 vokiečių laivų paskandinta

Rusai sulaikyti prie Černovicų

Mušiai Francijos fronte aptilo

Ragina atšaukti S. V. kariuomenę iš Mexikos

RUSAI SUMUŠĖ VOKIEČIUS JURIŲ MŪŠYJ.

NYKOPING (Švedija), birž. 15. — Rusų torpedinių laivų ir submarinų eskadra Baltiko juroj užpuolė kelioliką vokiečių pirklybinių laivų, plaukusių iš šiaurės ir lydimų keleto torpedinių apginkluotų žvėjų laivų ir kruizerio Koenig von Sachsen.

Vokiečių laivų apsauga tapo išvaikyta, o pirklybiniai laivai pasileido į krantą. Pranešama, kad kruizeris Koenig von Sachsen, vienas torpedinis ir dvylika pirklybinių laivų tapo paskandinti.

Du šimtu šuvių girdėta iššovus. Susirėmimas tęsėsi apie 45 minutes.

Laikraštis Dagens Nyhete išspausdino sekamą žinią.

Keturiolika vokiečių pirklybinių laivų, kuriuos lydėjo aštuoni apginkluoti žvėjų laivai, o taipgi Kruizeris Koenig von Sachsen ir du torpediniai laivai Baltiko juroj buvo užpulti šešių rusų torpedinių laivų ir submarinų. Vokiečiai bėgo nuo rusų. Tikimasi, kad 12 pirklybinių laivų paskandinta. Į Nykopong atplaukė žvėjinis laivas su 150 torpedinio laivo komandos žmonių. Kruizeris Koenig von Sachsen paskendo su visais važiavusiais juo žmonėmis.

RUSAI SULAIKYTI PRIE ČERNOVICŲ.

LONDONAS, birž. 15. — Austrų oficialiu pranešimu rusų žengimas link Černovicų ir Lvovo sulaikytas austrų ir atvykusių jiems pagelbon vokiečių spėkomis. Austrai atmušė rusų atakas prie pat Černovicų priemiesčių. O toliau į šiaurę, prie Baranavičių, sakoma, udžavę tokį smugį rusams, kad tie pasitraukė atgal ir sumišime ėmė šaudyti savuosius.

RAGINA ATŠAUKTI KARIUOMENĘ IŠ MEXIKOS.

CLAYTON, N. M., birželio 15. — Vietinis socialistų partijos skyrius išnešė rezoliuciją, raginančią prez. Wilsoną ištraukti iš Mexikos Suv. Valstijų kariuomenę.

ROCK ISLAND, birž. 15. — Nusišovė valstijos senatoriaus Bailey (iš Danville, Ill.) pati. Sirgo nervų suirute.

IŠ FRANCIJOS FRONTO.

PARYŽIUS, birž. 15. — Oficialis francuzų pranešimas, išleistas vakar naktį, skamba:

"Visame Verduno fronte veikė artilerija. Pėstininkų atakų nebuvo. Apie kitas to forto dalis nėra ko aprašinėti."

Diena anksčiau francuzai atėmė i švokiečių mažą gabalėlį tranšejų arti Venizel, rytuose nuo Soissons.

Vokiečiai ripažįsta francuzų laimėjimą. Jie praneša, kad francuzai atėmę iš jų dalį nesenai užimtų jų pozicijų.

MOTERIS SOCIALISTŲ KANDIDATĖ Į LEGISLATURĄ.

EVANSVILLE, Ind., birž.15.— Vanderburg pavieto socilaistai nominavo kandidatu į Indiama valstijos legislaturą moteriškę Mrs. Ruth Burket. Tai pirma šioje valstijoje moteriškė nominuota į tokią vietą. Mrs. Burket pagal profesijos yra advokatė.

IŠ GELEŽINKELIŲ UNIJŲ IR KOMPANIJŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJOS.

Naujienos 8 A. J

NEW YORKAS, birž. 15. — Laukiama, kad darbininkų unijų atstovai pertrauks derybas, kurias jie vedė su kompanijų atstovais apie sutrumpinimą darbininkams darbo iki 8 val. dienoje, apie dvigubą užmokesnį už viršlaikį ir t.t. Darbininkai buvo padavę kompanijų atstovams reikalavimus. Pastarieji tris dienas svarstė juos ir po to pasiulė darbininkams savo sumanymus, kuriais iš vienos pusės kaip ir sutinkama išdalies užganėdinti darbininkus, bet iš kitos—nieko nesuteikiama. Darbininkų atstovai atmeta kompanijų pasiulymus, ir reikia laukti, kad pertrauks derybas. O tai grąsina 300,000 Suv. Valst. geležinkelių darbininkų streiku.

RUSAI SKELBIA SAVO PERGALES.

PETROGRADAS, birž. 15. — Rusų ranešime tvirtinama, kad austrų komunikacijos linija sulaužyta, perkirtus geležinkelį, einantį šiaurėn nuo Černovicų. Be to, rusai sakosi suėmę da 6,000 belaisvių.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS."

ROGER C. SULLIVAN, CHICAGIETIS, "RUNIJA" ANT VICE-PREZIDENTO.

ST. LOUIS, birž. 15. — Šiandie St. Louise, demokratų konvencijoj, bus nuspręsta, ar liks Roger C. Sullivan nominuotu demokratų partijos kandidatu į S. Valstijų vice-prezidentus. Daugumos nuomonė yra tokia, kad ton vieton bus nominuotas senasai vice-prez. Marshall.

ŽUVIS SUĖDĖ ŽMOGŲ.

BALTIMORE, Md., birž. 15.— Norvegų laivo Venator kapitonas praneša, kad vienas to laivo matrosų, tur-but pamišėlis, įšoko vandenin. Nors skubiai buvo nuleista valtis gelbėti jį, bet surasti nebepavyko. Nuo laivo pastebėt keletas plaukiojusių aplinkui rėkinų. Manoma, kad jie tai ir bus suėdę į puolusį vandenin matrosą.

SUFRAGISČIŲ PARODA.

ST. LOUIS, birž. 15. — Vakar 8,000 sufragisčių maršavo gatvėmis St. Louis'e, kad padarius įspudį į suvažiavusius čia konvencijon demokratų partijos lyderius. Sakoma, demokratai sutikę jų parodą labai prielankiai.

PERMAINO JAPONIJOS AMBASADORIŲ SUV. VALST.

TOKIO (Jaonija), birž. 15. — Viskontas Sutemi Chinda, Japonijos ambasadorius Washingtone, perkeliamas ambasadoriu į Londoną. Jo vieton į Washingto skiriama Aimoro Sato.

IŠ DEMOKRATŲ PARTIJOS KONVENCIJOS.

ST. LOUIS, birž. 15. — Prasidėjo demokratų partijos konvencija nominavimui kandidato į prezidentus ateinantiems rinkimams.

Obalsis, kuriuo demokratai šiuose rinkimuose varys savo agitaciją, yra sekantis: "Amerikoniškumas ir taika; prisirengimas ir gerbuvis." Tai bus rezidento Wilsono devizas.

IŠIRO UŽMANYTAS BIZNIS.

NEW YORKAS, birž. 15. — Sumanytasai plenas įsteigti korporaciją automobilių budavojimui su kapitalu $225,000,000 nepavyko. Ton korporacijon turėjo įeiti Willis Overland, Chalmers, Hudson ir Auto-lite automobilių kompanijos. Bet tarybos nedavė pageidaujamų pasekmių. Nutarta varyti savo biznius kiekvienai kompanijai atskirai. Kaikurie bankininkai buvo priešingi tokiam susivienijimui.

NEW YORKAS, birž. 14. — Baigias derybos tarpe pieno išvežiotojų unijos ir pieno firmų tastovų. Didžiuma pieno vertelgų priešingi darbininkų reikalavimams. Veikiausia kils streikas.

ORAS

Chicagoje ir apielinkėse šiandie — kiek šalčiau, lengvi, daugiausia vakariniai, vėjai; temperatura vakar augščiausia 74, žemiausia 62.

GENERALIŠKAS NORVEGIJOS STREIKAS ATŠAUKTAS.

CHRISTIANIA, birž. 14. — Norvegijos socialistai po 12 valandų debatų nutarė atšaukti generališką streiką, paskelbtą protestui prieš parlamento priimta bilių priverstinos arbitracijos. Streikieriai šiandie grįžta į darbą.

ČERNOVICAI TEBĖRA AUSTRŲ RANKOSE.

LONDONAS, birž. 14. — Iš Petrogrado pranešama, kad rusai perkirto Černovicų geležinkelį. Smarkus mūšis siaučia priemiesčiuose, bet pats miestas tebėra austrų rankose.

Vokiečiai atgabeno daugiau kariuomenės į Pripetės pelkes ir rusai nebegali taip smarkiai eiti priekyn.

NUŠOVĖ POLICISTĄ.

CHICAGO. — Trįs automobiliniai plėšikai atėmė iš važiuojančių automobiliais Joliet keliu žmonių $2.000 ir nušovė vieną policistą, o kitą mirtinai sužeidė. Nušautas Herman Malow iš Oak Park, kuris motorcikliu vijosi plėšikus. Kitas policistas, Thure Lindhe, kuris irgi motorcikliu vijosi plėšikus mirtinai pašautas. Plėšikai pabėgo.

SAN DOMINGO RESPUBLIKA IŠRINKO NAUJĄ PREZIDENTĄ.

SAN DOMINGO, birž 15. — San Domingo respublikos prezidentu vietoj buvusio Jimines tapo išrinktas Jacinto de Castro.

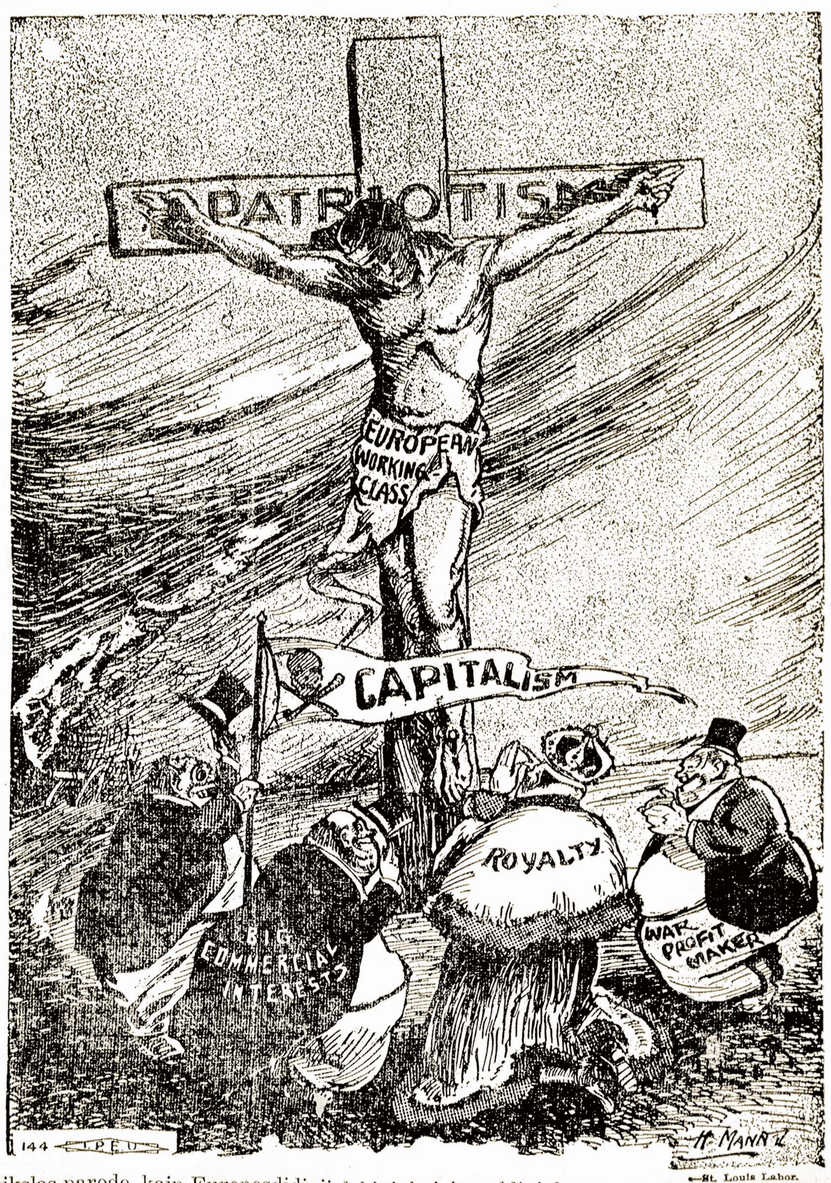

Paveikslas parodo, kaip Europosdidieji lobininkai ir valdininkas, kurie naudojasi iš dabartnės karės, priklaė ant patriotiško kryžiaus darbininką ir suvadžiojimuidarbininkų klesos garbina tą kryžių.

Darbininkų Judėjimas

POLICIJOS ŠNIPINĖJIMAI PER TELEFONUS.

NEW YORKAS, birž. 15. — Prieš kiek laiko sekretorius Suvienytų printerių unijų, J. Brady, paskelbė, kad New Yorko policija sušnipinėdavo, ką kalba per telefoną įvairių unijų viršininkai ir atyrus tokiu budu darbininkų sumanymus, suvartodavo savo žinias streiklaužiavimui. Kilo skandalas. Pareikalauta ištyrimo.

Paskirta senatorius Thompsonas tyrinėjimui, kuris ir pradėjo savo darbą. Sekamoje sesijoje duos paliudijimus prieš policiją pats J. Brady, paskelbęs jos šunybes.

Policija ir kiti valdininkai nori užgniaužti tyrinėjimus, o darbininkai reikalauja kuoplatesnių ištyrimų. Unijų viršininkai tiki, kad valdžia neišdrįs palaidoti šitos bylos be išvilkimo aikštėn policijos darbų, nes šito jie reikalauja varde 600,000 organizuotų New Yorko darbininkų, stovinčių už jų nugaros.

PORT AUSTIN, Mich., birž. 15. — Sudegė kilus gaisrui daržinėje 2 metų mergaitė Marjorie Loucks. Ji su keletu kitų didesnių vaikų žaidė ten. Vienas vaikas žaizdamas padegė daržinę. Didesnieji, užsidegus budinkui, išbėgo, o Marjorie žuvo.

MEXIKOS DARBININKAI SU TAIKOS ATSIŠAUKIMU Į AMERIKOS DARBININKUS.

YUCATAN, Mexico, birž. 15. — Yucatan'o darbininkų unijų atstovai — Carlos Loveira, Yucatan'o Darbo Departamento viršininkas, ir Baltasar Pages, laikraščio "Revoliucijos Garsas" redaktorius — atvežė New Yorkan minėto miesto organizuotų darbininkų atsišaukimą, kuriame pasmerkiama Suv. Valstijų įsimaišymas į vidujinius Mexikos reikalus, ir kviečiama, idant Amerikos darbininkai, kaip ir Mexikos, jei kiltų karė tarp šių dviejų šalių, pasipriešintų jai ir pasiųstų į kariautojų eiles visupirma savo eksploatatorius, kurie rupinasi sukelti karę.

Po atsišaukimu pasirašo Yucatano darbininkų unijų viršininkai. Atsišaukimas bus inteiktas Amerikos Darbo Federacijos prezidentui Gompersui, o taipgi viršininkams visų kitų didesnių darbininkų organiacijų.

TYRINĖS GELEŽINKELIŲ DARBININKŲ ALGAS IR DARBO LAIKĄ.

WASHINGTONAS, birž. 15.— Komisija apsaugojimui pirklybos reikalų nubalsavo pareikalauti, kad Suv. Valstijų valdžia paskirtų komisiją ištyrimui kokiomis ištikrųjų išlygomis tarnauja dabar apie 300,000 geležinkelių konduktorių, mašinistų, ir t.t., kurių atstovai dabar veda derybas su kompanijos atstovais. Kalbama komisija reikalauja ištyrimų todel, kad atsisakius kompanijoms išpildyti darbininkų reikalavimus, šalies geležinkelius gali apimti streikas. O tas atsilieptų ne tik į 300,000 sustreikavusių darbininkų, bet labai skaudžiai užgautų ir visą šalies gyvenimą.

Ar Jųs kasdien skaitote "Naujienas"?
Ar Jųsų draugai skaito "Naujienas"?

Jei ne — tai tuojaus užsiprenumeruokite jas ir užprenumeruokite jas savo draugams.

Skaityt "Naujienas" reiškia žengti kartu su progresu.

Nes "Naujienos" yra vienintėlis progresyviškas dienraštis lietuvių kalboje.

Jos pradėjo eiti kasdien netoli dveji metai laiko atgal, ir iki šiol jos išaugo į didžiausią visų lietuvių laikraščių.

"Naujienose" telpa daugiau žinių ir straipsnių, negu keliuose kituose laikrasčiuose, sudėtuose į daiktą,

Jas redaguoja ir joms bendradarbiauja įžymiausi musų rašytojai ir visuomenės veikėjai.

Todėl "Naujienose" plačiausiai ir visapusiškiausiai atsispindi musų visuomenės judėjimas ir jos reikalai.

"NAUJIENOS" veda savo skaitytojus progreso keliu ir jos pačios be paliovos progresuoja.

Iš savaitinio laikraščio "Naujienos" pavirto dienraščiu.

Budamos dienraščiu, jos vis augo ir tobulinosi.

Šiandie "Naujienos" jau eina keturis kartus savaitėje 8 puslapių.

Šiandie "Naujienos" turi be paprastų laikraščio skyrių da ir keletą gyvai vedamų specialių skyrių, kuriuose gvildenama įvairus klausimai.

Ir "Naujienos" vis dar gerina ir įvairina savo turinį, stengdamosi kuogeriausiai patarnaut savo draugams.

"Naujienos" įgyja vis didesnį pritarimą visuomenėje.

Musų dienraštį leidžia milžiniška Bendrovė, susidedanti daugiau kaip iš 600 narių.
"Naujienų" Bendrovės tikslas yra ne pelnas, bet žmonių apšvieta.
Todėl "Naujienos" drąsiai ir energiškai stoja už tiesą ir teisybę.
Todel "Naujienas" skaito, remia ir platina visi prakilnus ir teisingi žmonės.
Todel "Naujienų" bijo ir neapkenčia žmonių skriaudikai ir tamsos apaštalai.

Kovai su skriauda ir tamsybe "Naujienos" yra geriausis ginklas.

Tegul tad jos pasklysta kuoplačiausiai tarpe žmonių.
Tegul nelieka nė vieno lietuvių buto, kur nesilankytų kasdien "Naujienos".
Tegul bujoja **"NAUJIENOS"**, tegul auga **"NAUJIENU"** armija!

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams	$5.00
Pusei metų	$3.00
Trims mėnesiams	$1.75
Dviem mėnesiam	$1.25

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Musų korespondenlų pranešimai

SPRINGFIELD, ILL.

Kaip jau buvo pranešta laikraščiuose, ir Springfielde apvaikščiota preparedness paroda. Žmonių toje parodoje, sakoma, dalyvavo apie dvylika tukstančių. Rodosi taip jau ne maža ir žiopsotojų, kurie norėjo pamatyti tą patriotišką parodą. Gi nedėlioj, 4 d. birželio, parengta dar kita paroda, butent katalikų. Dalyvavo visų apielinkės miestelių katalikai, tarpe jų kelios lietuvių draugystės. Šioje parodoje dalyvavo apie aštuoni tukstančiai žmonių.

Čia pasimirė jauna mergaitė— Ona Packutė. Mergaitei daryta operacija. Liko dideliame nuliudime motina su trimis seserimis ir broliu. Tebunie jai lengva šios šalies žemelė!

Jaunas Vaikas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Musų "vyčiai" rengiasi prie didelio "show". Mat jie, sakoma, padarę "bloką" su Šv. Kazimiero choru ir Petro-Povilo svetainėje rengią vakarą. Nėra abejonės, kad tas "bendromis spėkomis" rengiamas vakaras nebus geresnis kaip ir visi kiti jų vakarai. Kam kam, tik ne koncertui tik tie musų narsieji "vajauninkai"...

Birželio 2 d. čia staiga pasimirė tulas Juozas Kruvelskis. Jisai dirbo ant farmos (ukės). Velionis priklausė prie kelių pašelpinių draugijų, kurios ir palaidojo savo mirusį narį. Laidotuvės atsibuvo su visomis bažnytinėmis apeigomis.

Pastaruoju laiku šio miesto lietuvių viešasai darbas lyg ir apmirė. Nereikėtų taip veltui praleisti šį vasaros dyklaikį. Vienas iš butiniausių šios dienos reikalų turėtų buti šelpimas nukentėjusių del karės. Laikraščiuose jau buvo pranešta, kad šiomis dienomis atvažiuoja į Illinois valstiją gerb. svečiai — Bulotai ir Žemaitė. Reikėtų tat pasirupinti, kad juogeriausia pasitikus gerb. svečius. Lietuviai, sukruskime!

Pelanėlė.

VEVEOR, ILL.

Pastaruoju laiku pas mus atsirado ir tokių žmonių, kurie neva jaunuomenės vardu rengia vakarėlius savo privatiškiems reikalams. Taip ir norisi paklausti: ar-gi jau nė gėdos neturi tie žmonės? Kitų kolonijų lietuviai rengia vakarus ir visą likusį pelną skiria naudai nukentėjusių del karės. O čia mat atsiranda žmonių, kurie netik savo pinigus praleidžia svaigalų pirkimui, bet kesinasi ir prie visuomenės. Gėda!

Šio miestelio lietuviai turi dar vieną peiktiną ydą, butent lošimą. Taigi visas liuosąsias nuo darbo valandas jie sunaudoja jei jau ne girkšnojimui, tai prie kortų. Kokia iš to nauda? Tikiu, to nepasakys nė vienas iš jų.

Čia esama nemaža savo ryšies "laisvamanių", kurie išsijuosę keikia "dievą ir jo tarnus." Bet kuomet kokiams nors laisvamaniui susimylėjęs garnys atneša "prezentų" — nešama tuoj pas kunigą ir prašoma dvasiško palaiminimo! Vietos lietuviai tokius laisvamanius kitaip ir nevadina, kaip — veidmainiais.

Darbai anglių kasyklose eina prastai. Uždarbiai taipgi nekokie.

Svirunėlis.

ROCKFORD, ILL.

Birželio 5 d. tulas Juozas B. susibarė su savo motere ir buvo besikesinąs atimti jai gyvas- [illegible] taraiai tečiaus pavyko išbėgti miestan. Tada pasilikęs vyras norėjo atkeršyti... pats sau. Paėmęs britvą jisai perpiovė sau kaklą. Betgi tatai jam nepavyko, nes žaizda, sakoma, nėra mirtina. Saužudis dabar randasi ligonbutyje. Jisai yra tikintis — rymo-katalikas.

Irgi mat kerštas.

Merginą Mylįs.

WEANER, ILL.

(Vakarykščiame "Naujienų" numeryj, laužytojo neapsižiurėjimu išleista šios korespondencijos, butent, "Keletas žodžių delei Merginą Mylįs melagysčių," užbaiga. Dedame todel šiandie. **Red.**).

Todel-gi, mes prašysime pono "Merg. Mylio, parodyt viešai — įvardyti tuos S. L. A. kuopos "činauninkus", kurie bandė arba bando uždėti ant S. L. A. kuopos narių "extra mokesčius"; ir kurie "varu verčia" arba vertė minėtos kuopos narius įstoti A. L. T. S. kuopon. Tai padaryti, paskiriame jam laiką iki 1 d. liepos šių metų. Kuomet jis to nepadarys, tai Rockfordo lietuvių visuomenė žinos kur melagiai ir šmeižikai gyvena. Laikraščio žinoma mes užtai nekaltiname, nes redakcija žinoti negali kaip dalykai pas mus ištikrųjų stovi.

Rašydami šį atitaisymą, patariame L. S. S. 75-tai kuopai, kad, vieton svarstyti apie "davimą įsigalėjimo suklerikalėjusimes tautiečiams", (tik irgi galybė 75 kuopos) — pasistengti surasti savo tarpe melagius ir šmeižikus, ir jiems neduot įsigalėti, bet prašalinti iš savo tarpo; o tada atliks progresyvišką darbą, ir galės buti pavyzdžiu kitoms lietuvių kolonijoms.

Vardan 77-tos kuopos S. L. A.
Pirm. **J. J. Petraitis,**
Pirm. pagelb. **S. Jokubauskas.**
Sekret. **P. A. Deltuva**
Iždi. **I. Bacevičius.**

(Dedame šį "Keletą žodžių", kadangi po juo pasirašo visas kuopos komitetas. Turime betgi pastebėti, kad tasai komitetas visai bereikalo užsipuola ant "Merginą Mylinčio". Jeigu komitetas teiktųsi dar sykį perskaityti išspausdintą 131 numeryje korespondenciją, tai pamatytų, kad Merginą Mylįs parašė tik *tai*, **kas buvo L. S. S. kuopoj svarstyta,** o ne ką jis patsai, korespondentas, mano apie S. L. A. kuopą ir jos "činauninkus". Jeigu jau protestuoti, tai reikia ir žinoti prieš ką. — **Red.**)

WESTVILLE, ILL.

Birželio 4 d. čia atsibuvo dviejų Illinois valstijos pavietų, butent Vermilion ir Edgar, socialistų suvažiavimas-konvencija. Konvencija atsibuvo North Hall'ej. Vienas iš svarbiausių šios konvencijos uždavinių turėjo buti nominavimas kandidatų į kongresmanus ir valstijos legislaturon. Kongresmanu jau nuo pirmiau buvo nominuota drg. T. L. Dundulis. Taigi atidarius posėdį tvarkos vedėjas, drg. John Dembau, paaiškino apie tai delegatams. Lietuviai delegatai jau buvo nudžiugę. Bet drg. Dundulis trumpoj savo kalboj paaiškino, kad jisai nemanąs priimti kandidaturą... Po to drg. J. Demblau gana ilgokai kalbėjo, nurodinėdamas svarbą drg. T. L. Dundulio apsiėmimo. Jisai net pasakė, kad drg. T. L. Dundulis esąs tinkamiausias kandidatas, kaipo gabus ir rimtas veikėjas. Antras kalbėjo drg. Scolpe. Jisai tarp kitko išsireiškė šiaip: "šiame laike mums yra svarbu nominuoti drg. Dunduli" ir tt. Po to ir vėl kalbėjo drg. Dundulis. Savo kalboje nurodė delei kokių priežasčių jisai negalįs priimti kandidaturos. Galų-gale jo rezignacija tapo priimta ir jo vieton nominuota anglas drg. J. C. Myers — iš Parris, Ill. — Beje, vienas italas papeikė drg. T. L. Dundulį už nepriėmimą kadidaturos.

Konvencija užsibaigė labai rimtai.

Kirkužis.

ROCKFORD, ILL.

Birželio 11 d. L. S. S. 75 kp. surengė pikniką. Piknikas buvo gana smagus. Buvo ir programas. Pirmiausia dainavo L. S. J. Ratelio choras, po jo — "Kanklių" choras. Dainavo neblogai. Paskui tęsėsi visa eilė deklamacijų. Pirmiausia deklamuoja du vaikučiai ir mergaitė. Kaip nuo vaikų daugiau reikalauti nė negalima. Reikia pagirti tokius tėvus, kurie nedraudžia savo vaikučiams lavinties. Beje p. K. Širvinskas su savo monologu gerokai prijuokino susirinkusius.

Geriausia iš deklamatorių pasižymėjo drgė Akelaitienė. Jai reikia išreikšti ačiu už nenuoalsų dalyvavimą viešajame šio miesto lietuvių darbe. Iš merginų geriausia savo užduotį atliko plė Ruliukė. Laikui bėgant ji gali tapti gera lošėja bei deklamatorka. Taip jau neblogai atliko ir p-lė Užbaliutė.

Man gaila, kad šioje vietoje negaliu pažymėti visų veikusių pavardžių. Kadangi čia esu tik svečias, o perstatant nespėjau užrašyti, tai turiu apleisti juos.

Pabaigoje kalbėjo Dr-as A. J. Karalius iš Chicagos. Esu girdėjęs jį kalbant Chicagoje, — šį syk jis kalbėjo kiek silpniau. Priežastis to — negarsi kalba. Betgi jo išvadžiojimai buvo aiškųs ir kiekvienam suprantami.

Žmonių, kaip del tokio Rockfordo, buvo gana daug.

Svečias iš kitur.

ROCKFORD, ILL.

Delei p. V. Raudzevičiaus Kritikos.

"Naujienų" nr. 135, p. V. Raudzevičius savo korespondencijoj apie A. L. T. S. vietinės kuopos atsibuvusias prakalbas (21 d. gegužės), kritikuoja mane ir p. J. A. Chmieliauską. Aš čia turiu pasakyti keletą žodžių. Apie mane, jis šitaip rašo: "P-as Deltuva pasirodė esąs atviru žmogumi. Jis begirdamas tautininkų partiją pasakė, kad kiek laiko atgal tautininkai dar nežinoję savo tikrojo vardo. Jie save vadinęsi netikru vardu, butent tautiečiais. Tuo tarpu viena priešinga jiems sriovė (suprask, socialistai) pastebėjusi, kad jie esą ne tautiečiai, o tiktautininkai. Nuo to laiko jie ir pradėję vadintis tautininkais."

Taigi, visų-pirmiausia noriu p. Raudzevičiaus paklausti: ar tamsta ausimis klauseis mano žodžių? Aš pasakiau, kad, seniaus kiti žmonės tautininkus vadino — tautiečiais, — sulig jų tautinio veikimo (?). (Taip sakydamas turėjau mintyje socialistus, tik neįvardinau). Bet vėliaus išsiaiškino, kad tautiečiais yra ir tie žmonės, kurie ir nieko nevekia tautos labui, nes žodis tautietis, tai yra tos pačios tautos žmogus. Ir taip: lietuviai, ar jie butų: — republikonai, demokratai, ar socialistai, katalikai ar liuteronai, užsiimtų ar ne tautiniu veikimu — visi jie yra lietuvių tautos tautiečiais (?) Taip-pat vokiečiai vokiečių tautos tautiečiai, žydai — žydų, ir tt. Taigi socialistai, kuomet jie vadino tuos žmones, kurie užsiima tautiniu veikimu, tautiečiais, jie klydo. Nes vardas tautietis, visiems lygiai priklauso. Šita mano mintis ir buvo išreikšta. O. p. Raudzevičius aiškindamas mano žodžius atbulai, iškreipia mintį, ir paskui "kritikuoja."

Jeigu gabesni socialistai tai pastebėjo, kaip p. Raudz. sako, kad žmones, užsiimančius tautiniu veikimu, netinka vadinti tautiečiais, o tik tautininkais, tai pastebėjo, žinoma tik savo draugams.

Kaslink mano atvirumo, tai p. Raudz. pasakė tikrą teisybę (norint kiti korespondentai vadino mane "veidmainiu"), kad aš esmi atviras, o atviras esmi todel, kad visur ir visuomet kalbu teisybę.

Kas del nedavimo klausimų, tai turiu pasakyti, kad tos prakalbos buvo rengiamos tikslu parinkt aukų nukentėjusiems del karės lietuviams Lietuvoje, o ne klausimams arba kokioms diskusijoms. Tai buvo iš kalno nutarta, ir aš, kaipo prakalbų programo vedėjas, sulyg nutarimo pasielgiau. Manau užteks.

P. A. Deltuva.

KEWANEE, ILL.

Ar žinote, kad vietinės parapijos sekretorius turi daugiau išmanymo negu didelė didžiuma musų parapijonų ir pats dvasiškasai tėvelis — daiktan sudėti? Stebėsitės. Štai 11 d. birželio įvyko Šv. Antano draugystės susirinkimas. Susirinkime buvo pakelta klausimas apie reikalingumą draugystei organo. Tula parapijos "buriutė",... padavė įnešimą, kad organu paimti "Draugą". Girdi, tai esąs geras laikraštis... Tada atsikelia minėtos parapijos sekretorius, p. Š., ir pasako, kad "tą biaurybę nepridera skaityti geram katalikui"...

Tai tau, "metodologijos daktaro" organas ir nuo geriausių parapijonų užsitarnauja biaurybės vardą!... O rasi del to, kad klerikalų geltonlapis, kaip daugelis šneka, maitinasi žmonių surinktomis aukomis, kurios buvo skirta kitam tikslui?... O gal ir delto, kad pats blevyzgojantis "metodologas", bepolemizuodamas su "Naujienomis", pasirodė esąs aršesniu bedieviu negu kun. Mockus?

Vyčius.

SPRINGFIELD, ILL.

Kiek laiko atgal čia tapo sutverta Lietuvių Moterų Progresyviškojo Susivienijimo kuopa. Buvome net nudžiugę, kad galųgale ir mes galėsime pradėt rupinties savais reikalais, kaip tatai daro musų draugai—vyrai. Naujojon kuopon įstojo nemažas burelis moterų. Bet veikimas... jo taip ir nebuta iki šiol. Atėjus kuopos susirinkimui pasirodydavo, kad narės nesilanko. Atėjusios laukę-laukę turi skirstytis.

Gerbiamosios draugės, kurios dar nebuvote atsilankė kuopos susirinkimam, šiuo pranešu, kad Liet. Mot. Progr. Sus-mo 16 kuopos ekstra susirinkimas įvyks nedėlioj, 18 d. birželio, 2 val. po pietų, Milder Park'e. Nuvažiuoti galima South 11 karais iki pat parkui.

Gerbiamosios draugės į šį susirinkimą butinai privalote atsilankyti visos. Randasi iš Centro atsiųstų begalo svarbių reikalų. Juos reikės apsvarstyti. Jeigu kurios narės negalėtų delei kokių nors kliučių, pav. ligos, atsilankyti šin susirinkiman —malonės apie tai pranešti kuopos sekretorei. Priešingai, tokioms neatsilankiusioms narėms bus uždėta bausmė sulig didžiumos nutarimo.

Draugės, jeigu mes norime, kad musų draugija bujotų ir pradėtasai darbas duotų geras pasekmes, tai privalome dirbti. Turime rengti viešus susirinkimus, prakalbas, vakarus ir platinti literaturą tarpe tamsesniųjų musų draugių moterų ir tt. Mums juk lengviau sužadint savo sesutes negu vyrams, tik nereikia visa tai atidėti ant kieno nors valios, — dirbkime pačios! Nenusiminkime, kad musų draugai vyrai toliau nužengę, neužmirškime, kad jie anksčiau ir pradėjo negu mes. Taigi dirbkime, budinkime savo miegančias seses ir kvieskime jas prie šviesos, prie susipratimo.

M. Lekešienė
1720 E. Matheny Ave.

KEWANEE, ILL.

Birželio 11 d. atsibuvusiame L. S. S. 204 kp. susirinkime paaiškėjo, kad vietos lietuviai labai šaltai atsinėsa prie badaujančių brolių Lietuvoje. Kuomet komisija, išrinkta aukų rinkimui, perskaitė aukautojų vardus, tai visai maža radosi tokių, kurie butų aukavę po dolerį. Betgi rinkėjai džiaugėsi ir tuo, kad duodama nors po 25c. Tečiaus sako, užėję tokių, kurie vietoj aukavus kad ir 10c, iškoliojęę rinkėjus, vadindami juos valkatomis, vagimis ir kitokiais nepadoriais žodžiais. Net gaila, sako, žiurėti į tokius beširdžius žmones.

Aukų surinkta 9.20. Aukos perduota kuopos kasieriui, J. Arlauskui. Kada pabaigs rinkti, tai bus pasiųsti į L. S. F. ir pagarsinta dienraštyje "Naujienose" sykiu su aukautojų vardais.

Vincų Vincevičia.

SUN, W. VA.

Birželio 11 d., apie 10 val. vakare, keturi lietuviai važiavo iš Glen Jean į Sun, W. Va. Antpusiaukelės sugedo automobilius. Tada važiavusieji nutarė grįžti ir sustoti kur patogioje vietoje. Grįžtant, per neapsižiurėjimą automobilius nupuolė nuo kalno 42 pėdų aukščio ir mirtinai sužeidė automobiliaus savininką, kuris vos kelios dienos kaip buvo pirkęs savo automobilių.

Važiuojantiems reikėtų buti kiek atsargesniais tokiose pavojingose vietose.

Kast. Bartkus.

PASARGA SULIG VARTOJIMO BURNAI ANTISEPTIKŲ.

Kalbant apie šio dalyko permainas, noriu priminti tai, kad taip vadinamieji antiseptikai, kaip burnos antiseptiški plovimai, antiseptiškos dantims proškos ir šveitalai nevisai teatsako savo tikslams. Reikia atminti, kad ant bakterijų ir protozojų veikiančios medžiagos gai lyginai pragaištingai atsiliepti ir ant celių, jų augimo susijungimo ir jų fiziologiškų procesų, iš kurių tai celių tveriasi gyvunų ir augmenų audiniai, ir net pats gyvybės palaikymas.

Ištrauka iš augšto laipsnio profesionališko žurnalo „The Dental Cosmos," Gruodžio mėn., 1916.

"Jokis Dantų šveitalas negal Išsterilizuot Burnos"

ŠITO TVIRTINIMO MES IR PRISILAIKOME

Teisybė mokslio žvilgsniu, sulig klaidingo vartojimo permierą vaistais sutaisytų dantims šveitalų, yra gerai išaiškinta tulo žinovo, kurs kalbėjo Pennsylvanijos Valstijos Dentistų Draugijai ir kurio žodžius pakartojame viršuje paduotoje ištraukoje.

Šitą mes pranešame žmonėms todel, kad tuli dantų šveitalų išdirbėjai labai klaidina žmones, garsindamies, buk jų išdirbiniai turi kokias ten nepaprastas antiseptiškas ypatybes, kas yra visai klaidinga. Gi mes, priešingai, nes sutinkame su tuomi, kad „Jokis šveitalas negali išsterilizuoti burnos." Vartojimas stiprių chemiškų antiseptikų vien pakenkia burnoje audiniams, kaip pasakyta viršuje minėto žinovo.

TEISINGAS IŠDIRBĖJAS TEISINGAI GARSINAS.

Šiuomi norime supažindinti jus su Colgate's Ribbon Dental Cream, kurs yra atsakantis dantims šveitalas. Jisai yra padarytas po geriausia priežiura ir garsinama tik tas, kas yra teisybė. Minėtas šveitalas puikiai išpildo sekančius dalykus:

1. Gerai valo dantis ir yra be pavojingų chemikalų sudėtinių.
2. Sulaiko augimą burnoje puvimo bakterijų.
3. Atitaiso burnoje besitvėrimą rugščių.
4. Iššveičia ir palaiko dantis naturališko baltumo.
5. Išvalo ir užlaiko burną švarią ir gryną.
6. Šio šveitalo skonis yra labai malonus.

Delto tukstančiai dentistų regulariškai vartoja ir užrašinėja Colgate's Ribbon Dental Cream. Tai yra dentistams patinkantis šveitalas.

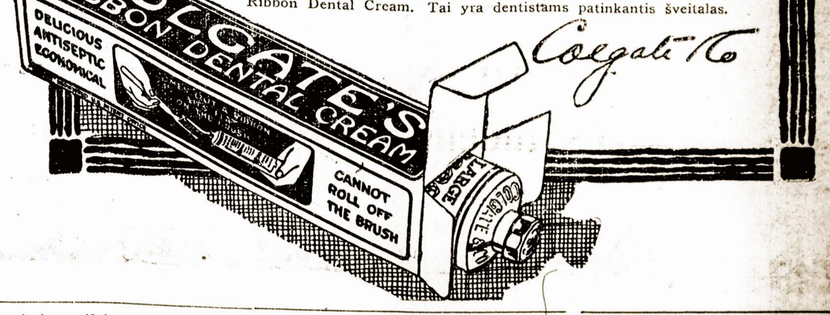

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Entered as second-Class Matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription:

In Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year $6.00. Outside Chicago, by mail, one year, $5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Eina iš Chicago kasdien. Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centu savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams $5.00
Pusei metų $3.00
Trims mėnesiams $1.75
Dviem mėnesiam $1.25
Europoje, metams $7.00

Redaktorių matyti galima tiktai nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

"AMERIKONIZMAS"

Dabartinis Suv. Valstijų prezidentas ir demokratų partijos kandidatas į prezidentus ateinantiems ketveriems metams, p. Wilsonas, savo agitacijinėse prakalbose paskelbė obalsį: "Amerika visų-pirma."

"Progresistų" pretendentas į kandidatus, p. Rooseveltas, pakartojo tą obalsį ir dar pridėjo prie jo, kad Amerika turinti buti ir "visų-paskiausia," t.y. niekas daugiau, kaip Amerika.

Republikonų kandidatas p. Hughes skelbia tą patį obalsį, tiktai dar truputį kitaip jį pamargindamas: "Nepraskiestas" — arba "nesusilpnintas" — "Amerikonizmas."

Žodžiu, visi kapitalistiškųjų partijų kandidatai sakosi esą "amerikonizmo" apaštalai. Tą "amerikonizmą" jie deda į savo "platformų" pamatą.

Ką-gi reiškia tasai "amerikonizmas?"

Sulig tų pačių kandidatų paaiškinimais, "amerikonizmas" reiškia, kad viskas turi buti daroma, atsižvelgiant į Amerikos garbę, laisvę ir gerovę. Kas kelia Amerikų, kas didina jos turtus, kas apsaugoja ją nuo pavergimo — tas yra geistina; kas puldo Amerikų, kas stumia ją į vargą ir nelaisvę — to turi but vengiama, su tuo turi but kovojama. Tokią reikšmę turįs "amerikonizmas."

Gerai. Bet ką-gi ištiesų siulo kapitalistų partijos ir jų kandidatai Amerikos garbės, laisvės ir gerovės pakėlimui?

Jie visi stovi už padidinimą laivyno ir kariuomenės — už "preparedness." Jie stovi už S. Valstijų pirklybos išplėtojimą pasaulyje ir už Suv. Valstijų kapitalo apgynimą svetimose šalyse.

Iš laivyno ir kariuomenės didinimo naudą gali turėti tiktai ginklų ir amunicijos fabrikantai. Pirklių ir pramonininkų reikalų gynimas svetimose šalyse naudingas yra tiktai tiems pirkliams ir pramonininkams.

Vadinasi, tiktai *kapitalistų biznio kėlime* demokratai, 'progresistai" ir republikonai mato "Amerikos" kėlimą. "Amerikonizmas" yra tarnavimas šios šalies kapitalistų reikalams

Bet kapitalistai sudaro juk tiktai mažą gyventojų dalelę. Skaitlingiausioji žmonių klesa Suvienytose Valstijose yra darbininkai. Po jų seka farmeriai, paskui — smulkieji biznieriai.

Ką-gi žada šitiems žmonėms tuo savo "amerikonizmu" kapitalistų partijos?

Nieko.

Apie darbo valandų sutrumpinimą, apie algų padidinimą, apie darbininkų apdraudą nuo bedarbės, ligų ir senatvės jos neužsimena nė vienu žodžiu. Jos nekalba net apie tai, kaip apgynus ir apsaugojus smulkiuosius savininkus — farmerius ir bizinerius — nuo dižiojo kapitalo išnaudojimo. Tas visai nejeina į "amerikonizmo" programą.

Vadinasi, "amerikonizmas" reiškia visai *ne Amerikos* laisvę, garbę ir gerovę, o tiktai mažutės Amerikos žmonių dalelės — tos, kuri gyvena ir tunka, *skriausdama ir išnaudodama didelę šios šalies gyventojų didžiumą.*

Todel "amerikonizmas" yra melagystė.

Todel "amerikonizmas" yra veidmainystė.

Todel "amerikonizmas" yra begėdiškas, besąžiniškas žmonių apgaudinėjimas ir mulkinimas.

Protaujantiems žmonėms butų gėda duoties pagaut save tuo melagingu, veidmainingu ir apgavingų "amerikonizmo" obalsiu.

Darbininkams-gi butų nusidėjimas balsuoti už to obalsio skelbėjus, kadangi taip elgdamiesi jie paremtų savo klesos neprietelius.

PRAŠO ATITAISYT.

P-as A. Rimka rašo mums, kad tilpusioji "Naujienose" žinia apie jo dalyvavimą S. L. A. seime esanti neteisinga. Jisai gavęs sprendžiamą balsą ne del kokios tautininkų politikos, o delto, kad buvęs įgaliotas Bostono S. L. A. narių, tik seimo pradžioje jisai neturėjęs oficialio rašto. Bet ant rytojaus jisai pristatęs seimui ir oficialį dokumentą.

Atitaisydami tą žinią, mes tečiaus turime pridurti nuo savęs keletą žodžių. "Ateities" vietinėse žiniose savu laiku buvo pranešta, kad S. L. A. seiman iš Bostono esąs išrinktas delegatu tiktai p. J. Dragašius. Apie p. A. Rimką tenai buvo minėta tiktai, kad jisai gavęs įgaliojimą nuo tautininkų Sandaros kuopos. Tą patį sako ir oficialis "Tėvynės" išleistasai seimo delegatų surašas: tame suraše indėta tiktai p. J. Dragašiaus vardas, o p. A. Rimkos vardo nėra.

Šitie faktai, lygiai kaip ir tas faktas, kad p. Rimka neturėjo su savim oficialio dokumento, kuomet seimas teikė jam sprendžiamą balsą, rodo, kad delegato teises jisai gavo ne tokiu keliu, kaip kiti žmonės.

APŽVALGA

KOVA SU "GIRTYBĖS VELNIUKU."

Kur ta kova įvyko?

Ugi Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje seime.

Apie tai rašo intekmingiausiojo klerikalų organo, "Darbininko" redakcija:

> Seimas buvo veiklus ir vaisingas, bet vienkart ir triukšmingas, kaip ir visi ligšiol musų Seimai. Kaž kokios tamsios pajėgos, matyt, girdė ir kurstė daugelį delegatų, kuriuos norėta panaudoti neaiškiems tikslams. Ateidavo tie žmoneliai raudonais veidais, blizgančiomis akimis ir vien tik žinodavo, kad rėkti, ar reikia, ar nereikia ir kelti lermus. Tečiaus indomi psichologija girtybės velniuko. Jisai siaus, maišys dangų su žeme, žmones kiršins, kels lermus patol, pakol turės nors mažiausią viltį laimėti. Bet nuveiktas ir sugėdintas jisai palys į pastalę ir taip ramiai tupės, tarsi jo ir kvapo nebutų.

Siautė, rėkavo ir erzino seimą tas velniukas per ištisas tris seimo dienas. Nusiramino tik ant pat galo, kuomet senasis kasininkas-saliuninkas pralaimėjo kovą del kasininkystės, kuomet kitam rėksniui saliuninkui delegatui tapo atimtas balsas. Paskutinė valanda seimo — buvo rimčiausioji ir ramiausioji iš visų. Indomioje kovoje tamsos su šviesa, atsilikimo su pažanga, saliuno su blaivia mintimi — pergalėjo šviesa, pažanga ir blaivi mintis.

Pastebėta dar vienas malonus apsireiškimas. Seime dalyvavo nemaža musų jaunos katalikiškos inteligentijos ir šviesių, pažangių darbininkų. Tai buvo malonus siurprizas visiems tiems, kurie buvo ligšiol pripratę seimuose matyti daugiausia saliuno aukas, nesuprantančius organizacijos reikalų, tikinčius tik į kakarinių stiprumą ir į kaustytų batų galybę.

Taigi tas klerikališkas laikraštis sako, kad rymo-katalikų seimas buvęs **triukšmingas** ir kad triukšmas kilęs delto, kad **daugelis delegatų** ateidavę į posėdžius "raudonais veidais, blizgančiomis akimis", t. y. **pasigėrę.** "Girtybės velniukas" rymo-katalikų seime, matyt, buvo labai galingas, jeigu jo pergalėjimą "Darbininkas" pažymi kaipo svarbiausią seimo darbą.

Ir visgi tie klerikalai drįsta pasakot, kad jų organizacijos tai esą doros ir blaivybės pavyzdžiai!

DELEI ŠLIUPO - JURGELIONIO INCIDENTO.

"Laisvė", rašydama apie nesuspratimą, kilusį S. L. A. seime del musų korespondento telegramos, sako:

> **Kodel Jurgelionis prižadėjo atšaukti tą telegramą, juk ten buvo teisybė? Ar Šliupas nešaukė, ar nekeikė, ar negrąsino, ar neišvadino viliugiu** (žiurėk "Lietuvą")? Ar nesusirinko aplink jį staugiančių tautininkų ir vyčių minia? Ar ne spjaudė jisai ugne, netekęs girdo ir logikos?
>
> Ar kas nors sakys, kad Šliupas nemoka keikties? Juk tai specialistas tame dalyke! Kas-gi lietuvių leksikonan įvedė žodžius: benkartai, Rymo krokodiliai, išperos ir tam panašiai.
>
> **K. Jurgelionis, paduodamas ranką Šliupui, nusižemino, kaipo laikraščio atstovas.**
>
> **Tukstantį sykių butų garbingiau išėję nepaduoti rankos benkartų ir krokodilių autoriui!**

Prie šitų "Laisvės" užmetimų mes turime štai ką pasakyti:

Pagal tiesą, "Naujienų" korespondentas neturėjo atsiprašinėti prieš p. Šliupą.

Atsiprašė jisai tečiaus delto, kad maža klaida telegramoje visgi buvo įvykus (apie ją mes jau rašėme "Naujienose"), o dar labiaus delto, kad **norėjo išgelbėti nuo suirimo seimą.**

Kl. Jurgelionis sako (jisai žada pats plačiau apie tai parašyti "Naujienose"), kad skandalas, kurį pakėlė Šliupas del tos telegramos, grasino pakrikdyti visą seimą. Partyviškieji tautininkai buvo užsispyrę "mest korespondentą iš salės", tuo tarpu-gi socialistai ir kiti protaujantįs delegatai, matydami visišką tautininkų užsivarinėjimo neteisingumą, buvo pasiryžę jokiu budu neapsileisti. Todel, jeigu K. Jurgelionis nebutų sutikęs eiti ant kompromiso, kurį pasiulė jam pertraukoje seimo pirmininkas Gegužis, tai butų dalis delegatų apleidus seimą arba gal dar butų kilusios muštynės.

Musų korespondentas prie šitokių aplinkybių nusitarė geriau nusileisti. Duoti, kad seimas surtų del visai **pašalinio** dalyko, jisai nenorėjo. Ir jisai tikrina, kad visas seimas jam už tai buvęs labai dėkingas. Jurgelionio atsiprašymą delegatai paskaitė ne pasižeminimui, bet **pasiaukavimu.**

Taigi "Laisvė" truputį pasiskubino, mesdama tuos šiurkščius priekaištus musų korespondentui. Kaltinti reikia ne jį, bet tuos žmones, kurie savo nesvietišku reikalavimu pastatė į pavojų Susivienijimo seimą.

Pridursime, kad lygiai taip, kaip pasielgė musų šliupiniai Pittsburge, Rusijos Valstybės Dumoje nuolatos elgiasi juodašimčių vadas Puriškevičius. Jisai visuomet reikalauja prašalinimo progresyviškos spaudos atstovų iš salės, bet sveiko proto žmonės iš tų jo reikalavimų tiktai juokiasi.

Graži butų laisvė Lietuvoje, jeigu tokie gaivalai, kaip Šliupas ir kompanija, turėtų joje galią!

Antroji Tarptautinė Socialistų Konferencija Zimmerwalde

REZOLIUCIJOS.

1. Proletarijos pozicija sulig taikos klausimu.

Antroji tarptautinė socialistų konferencija Zimmerwalde, įvykusioji balandžio 24—30, 1916, galutinuoju visų konferencijoj dalyvavusiųjų balsavimu priėmė sekamą rezoliuciją apie tai, kokią poziciją užima proletarija sulig taikos klausimu.

I.

1. Šiandienis buržuazinių nuosavybių sąlygų išsivystymas pagimdė imperialistinių priešginybių. Jų pasekmė yra dabartinioji pasaulinė karė, kurios interesams visi neišrištieji tautų klausimai, dinastijų siekiniai ir visos istorinės feodalizmo liekanos išnaudojama. Šios karės tikslai yra išnaujo pasidalinti valdybomis, ir ekonominiai atsilikusias šalis pavergti kapitalo viešpatavimui.

2. Karė nepanaikina nei kapitalistiškos tvarkos nei jos imperialistinės formos. Todel ji negali pašalinti nei busimųjų karių priežasčių. Ji tik sustiprina kapitalo galybę, o senuosius tautų ir pasaulinės galybės klausimus netik palieka neišrištus, bet dar juos supainioja ir tuo budu sutveria naujų priešginybių. Iš čia kįla dar didesnė ekonominė ir politikinė reakcija, prasidės dar didesnis valstybių ginklavimos ir galų gale bus naujų karių pavojai.

3. Kad valdžios, jų buržuaziniai ir socialpatriotiniai agentai tvirtina, busia karės tikslas esąs įsteigti patveriamąją taiką, tai jie sako netiesą arba visai ignoruoja sąlygas tokiems tikslams įvykinti. Užėmimas naujų šalių, ekonominiai ir politikiniai imperialistinių valstybių ryšiai, kaip ir priverstinieji taikos teismai, ginklavimos apribojimai, taip vadinamasai užsienio politikos demokratinimas ir tt. kapitalizmo tvarkoj negali jokiu budu patveriamos taikos įvykinti.

4. Užėmimas, taigi spėkos keliu užgrobimas svetimų tautų sukelia žmonių neapkantą ir padaugina besitrynimo priežasčių tarp valstybių. Politinės imperialistinių valstybių sąjungos ir ekonominiai ryšiai yra tiesioginės priemonės naujiems valstybių ginčams ir naujoms karėms sukelti.

5. Tokie plenai, kad visuotinu ginklavimos apribojimu, priverstinaisiais taikos teismais busią galima karių pavojus pašalinti, yra gryna utopija. Jie išankstos stato visuotinai pripažintą teisę, materialę jiegą, viršum priešginiaujančiųjų valstybių interesų. Šitokios teisės ir šitokios jiegos nėra, ir kapitalizmas, linkęs visados priešginybes tarp įvairių šalių buržuazijų paaštrinti, neleidžia joms atsirasti. Demokratinė kontrolė ant užsienio politikos reikalauja visupirmiausia kad butų pati valstybė demokratizuota. Šita kontrolė gali but tik proletarijos ginklas kovoje prieš imperializmą, bet jokiu budu ne priemonė diplomatijai taikos įnagiu paversti.

6. Suprantama tatai, darbininkų klesa turi visus utopingus buržuazinio ir socialistų pacifizmo reikalavimus atmesti. Vieton senųjų iliuzijų pacifistai sužadina naujų, ir nori, kad proletarija tarnautų toms iliuzijoms, kurios, galų gale, tarnauja tik darbo žmonėms klaidinti, atitraukti juos nuo revoliucingosios klesų kovos ir glamonėja "išlaikymo iki galui" politiką karėje.

II.

7. Jeigu kapitalistiškosios visuomenės pagrindose nėra galimybių patveriamąjai taikai įgyvendinti, tai juos sutverti gali socializmas. Socialimas, kurs panaikina kapitalistiškąją privačią nuosavybę, tuo pačiu pašalina išnaudojimą darbo žmonių lobininkų klesa ir kartu karių priežastis. Todel kova už patveriamąją taiką gali buti tik kovoje už įvykinimą socializmo.

8. Kiekvienas darbininkų veikimas, kur jie užmeta klesų kovą; kur jie proletarijos siekinius aukoja buržuazijos klesoms ir jų valdžioms; kur jie solidarizuoja su savo tautos išnaudotojų klesa — jie veikia kaip tik priešingai toms sąlygoms, kurios galėtų patveriamąją taiką įvykinti. Šitokiu veikimu darbininkai paveda kapitalistų klesoms ir buržuazinėms valdžioms tokius uždavinius pildyti, kurių jos išpildyti negali; ne gana to, jie atiduoda geriausias darbininkų klesos jiegas bereikalingoms skerdynėms. Stropiausioji ir gabiausioji proletarijos dalis, kur kaip karės metu, taip ir taikos laiku turėtų but pašaukta pirmutinėsna eilėsna kovai už socializmą vesti, aukojama prapulčiai ir išnaikinimui.

III.

9. Kaip jau buvo tarptautinių Stuttgarto, Kopenhageno ir Bazelio kongresų tarimuose išreikšta, proletarijos pozicija sulig karės negali priklausyti nuo susidariusiųjų kariškų ir strategiškų aplinkybių. Todel čia yra proletarijos gyvenimo prisakymas — pakelti savo balsą, kad kuoveikiausia butų pertraukta karė ir pradėtos taikos tarybos.

10. Juo stipriaus šitas balsas atsilieps į tarptautinės proletarijos sąmonę ir sujudins juos visomis jiegomis veikti tikslu nuversti kapitalistiškąjį klesų viešpatavimą, tuo veikiau karė turės pasibaigti ir tuo didesnę intekmę turės jis į sekamosios taikos turinį. Kokia nors kita, ne kad šita, darbininkų pozicija reikštų pavesti vėl valdžių, diplomatijos ir viešpataujančiųjų klesų valiai taikos sąlygoms nustatyti.

11. Revoliucijinėj darbininkų kovoj už socializmą, o tuo pačiu už išliuosavimo žmonijos iš militarizmo ir karės nelaisvės, proletarija turi tvirtai pasipriešinti kariaujančiųjų apetitams naujų šalių užgrobti. Proletarija veda kovą prieš užgrobimo politiką ne delto, kad ji matytų, jog žemlapis, koks buvo prieš karei prasidėsiant, buvo geriausias šalių interesams tinkamiausias ir todel nemainytinas. Ne. Socializmas eina prie to, kad ekonominiu ir politiniu tautų vienijimu demokratybės principais panaikinus visokį viešpatavimą vienos tautos ant kitos, kas kapitalistiškųjų valstybių ribose įvykinti negalima. Užgrobimai, ar šiokioj ar tokioj formoj, kaip tik šitą siekinį atsiekti neleidžia, kadangi prievarta daromi skaldymai tautų, jų išdalinimas ir prijungimas prie svetimų valstybių proletarijos klesų kovos sąlygas pablogina.

12. Kol socializmas nejsteigs visų žmonių ir tautų laisvės ir jų teisių lygybės, proletarijos didžiausioji priedermė yra klesų kovos keliu energingai stengties prieš visokį tautinį spaudimą, kovoti prieš pavergimą silpnesniųjų tautų, reikalauti apsaugojimo mažesniųjų tautų teisių ir autonomijos pilniausios demokratijos pagrindais.

13. Kaip užgrėbimas, lygiai taipjau nesutaikomas su proletarijos interesais ir reikalavimas karės atlyginimų imperialistinių valstybių naudai. Kaip viešpataujančios klesos kiekvienoj šalyj karės vedimo išlaidas užkrauna ypačiai ant darbininkų klesos pečių, taip ir karės atlyginimo našta, galų gale, bus verčiama ant tos šalies darbo žmonių. Šitoks vertimas nuo vienų ant kitų kenkia lygiai ir laimėjusios šalies darbininkų klesai, kadangi pablogėjimas ekonominio ir socialio darbininkų klesos padėjimo vienoj šalyj atsiliepia ir ant kitos, ir tuo budu pasunkina tarptautinės klesų kovos sąlygas. Reikia, kad ekonominės karės pasekmės butų verčiamos ne nuo vienos šalies žmonių ant kitos, bet kad jos visos kristų ant turtingųjų klesos panaikinant del karės padarytąsias valstybės skolas.

14. Tų baisių žmonių skerdynių kįlančioji kova prieš karę, prieš imperializmą, ateityj galingomis spėkomis išaugs iš visų tų pasekmių, kuriomis imperialistiškoji ėra plaka žmones. Internacionalas paplatins ir pagilins plačiausiųjų žmonių sluogsnių judėjimą prieš gyvenimo reikmenų pabrangimą, prieš nedarbą, už žemės ukio darbininkų reikalavimus, prieš naujus mokesčius ir politinę reakciją, kol šitas padėjimas pagaliaus virs viena visuotina tarptautine kova už socializmą.

SKEVELDROS

Ir mes negalime.

"Gerbiamieji! — Mes gavome plekatą, ale negalime perskaityti. Siunčiu jums, gal perskaitysite.

— F. K. S., Herrin, Ill."

Štai tas plekatas:

Didilis pitnikas kuri parienge lietuwiu Yeinumene Mo. Ant 11 d Barzelo ant Letuvskos Wasirinies Flatkoformos Weviar, Ill., Prasidis 10 Valanda is rito ir tesias ygi velivai nakiti grais Letuvskas bianas grais ko Puikausus Walcaus ir tiepogi angielskus sokius tai mas kvaciam letuvius ir lietuveytas ant silankiti ant to Musu Milzinisko pitnika bus visoku gierimu salto skano alaus ir salto iss chrima ir salto skano leminada arba kvaca diel Merginu motieru O yn zinga visami dikaj.

Kvieca Visus Riengieias.

CICERO, ILL.

Utarninkas, birželio 6 d. Didis "vyčių" pulkininkas ir nenuoalsus keikunologijos studentas Al. Račkus, galų-gale įžengė palaimintan moterystės stonan. Vožni jo karunacija įvyko Šv. Antano fortuose. Karuną kalė "kvoteris" tuzino dvasiškų kalvių, stokavo tik vieno kun. Bimbos.

Tik nesmagu, kad toje vožnioje karunacijoje buvo labai maža 14 pulko "vyčių"... Kipšas žino, tie Cicero "vyčiai" visai išvirs į bedievius!... Anava, keikunologijos studento "mokslas" ir mažąjį Aceriuką išvarė į... bedievių eiles.

Senas Vytis.

MOKSLAS

Is Astronomijos Srities

Pagal C. Flammarioną. — J. Sirutis.

VIENAIP RODOSI, KITAIP ESAMA.

Labiausia žmogaus protą stebina tai, kad pripažįstant žemės sukimąsi, podraug turime pripažinti, kad ir mes su ja sukamėsi.

Dar pirma, negu apsipažinus su žemės sukimosi, kaip jinai yra didelė, kokia jos išvaizda ir t.t., stačiai sako: kodel gi mes nejaučiame kaip žemė sukasi!

Šis užmetimas duoda pamato priešginiavimui. Žemė po mumis nejuda, mes to ir nejaučiame. Jeigu jinai suktųsi arba judėtų, mes turėtume kokiuo nors budu tai patėmyti; leiskime, išsikėlę orlaiviu, mes turėtume matyti, kaip Žemė slenka po mumis, ir jeigu mes orlaiviu iškiltume vertikaliai (stačiai) augštyn ir vėl vertikaliai nusileistume, tai musų orlaivis turėtų atsirasti jau ne toje pat vietoje, iš kurios pakilo, bet kiek nors nuo jos į vakarus, nes kol mes buvome ore, žemė tuo laiku turėjo paslinkt į rytus. Musų bočiai nežinojo tokių didelių, žmonių rankomis padirbtų paukščių, orlaivių, vienok jie manydavo, kad akmuo, išmestas stačiai į viršų turi nupult į vakarus nuo vietos išmetimo, nes per tą laiką žemė spėjo pasisukt nuo vakarų į rytus. Toks manymas neturi jokio moksliško pamato; jis paeina iš apsigavimo musų jausmų. Mes nevisuomet tikime savo akims; jos dažnai klysta, kai-kada prisieina įsigilint į prasmę, kad pamačius daiktus tokiais, kokiais jie yra. Taigi pažiurėkime, kodel mes nejaučiame žemės sukimosi.

Daugeliui musų teko važiuot laivu. Kiekvienas, esant kajutoj, galėjot patėmyt, kad laivo plaukimo visai negalima jaust, o jeigu nežinosime kurion pusėn laivo pryšakys, tai negalėsime nė pasakyti, kurion pusėn laivas plaukia. Kajutoj viskas stovi ant vietos ir esant ramioms jurėms mes visai užmirštame, kad mes važiuojam.

Tas pats ir su traukiniu. Padėkim, mes sėdim minkštai išmuštam vagone. Kad apsigynus nuo saulės spindulių, mes užtraukiame langtieses. Tuomet mes matom tiktai vidų vagono, kitus pasažierius važiuojančius drauge su mumis, kitus visus daiktus, kuriuos traukinys veža podraug su mumis, ir mes matome, kad jie sulig musų stovi ant vietos. Jeigu vagonas nesitranko, ir mes turim su kokiu nors keliauninku žingeidžią kalbą, tai nieks mums neprimena, kad mes lekiame visu traukinio greitumu. Išrodo, kad viskas stovi ant vietos. Bet kuomet tik pakeliam langtieses, kad pažiurėjus pro langą, viskas persikeičia. Mes matom bėgančius pro mus medžius, laukus, namus, kaimus ir t.t. Jie praeina pro musų akis ir tuojaus pranyksta užpakalyje mus. Tečiaus šis matomas apsireiškimas neprigauna mus, nes mes gerai žinom, kad ne medžiai, namai ir kiti daiktai slenka, bet mes; bet ant stoties, kuomet du traukiniu stovi pagret vienas kito, ir vienas jų pradeda eiti, tai pasažieriai šio einančiojo traukinio tiktai pravažavę po pagret stovintį traukinį patėmija, kad važiuoja jie; tuo gi tarpu pasažieriai stovinčiojo traukinio tik tuomet įsitikrina, jog jie stovi ant vietos, kada einantis pro šalį traukinys jau visai išnyko iš akių.

Pasiremiant šiais patyrimais mes išvedam, kad daiktai, slenkantįs drauge su mumis, išrodo nejudančiais, jeigu mes matom tiktai juos; judėjimas nežymus, ir, rodosi, kad mes stovime ant vietos, tuo tarpu gi daiktai, tikrai stovintįs ant vietos, išrodo slenkančiais į priešingą musų slinkimui pusę.

Žemė nekeliauja nė vandeniu, nė rėlėmis; vienok, kad jinai sukdamosi aplink save suka viską, kas tiktai ant jos yra, namus, miškus, visus gyvunus, vandenynus, debesius, ir dagi eilę oro, kuris ją apsupa, tai iš to išvedame, kad mes esame ant žemės, kaip pasažierius einančiame traukinyj, arba keliaujantis ant laivo jureivis.

Orlaivis iškilęs viršun sukasi podraug su žeme, užtai kad žemės atmosfera irgi sukasi drauge su ja.

Iš kitos pusės, žemė—vežimas gana tobulas, sukasi be dundėjimo, krėtimo ir trenksmo, o pertai ir negalime josios sukimosi patėmyti, ir galėtume tame abejoti, jeigu tai nebutų prirodyta daugybe neužginčijamų faktų.

ŽEMĖ—KAMUOLYS.

Dideli atidengimai, padariusieji permainas žmonijos manymuose, niekuomet nebuvo sutiki be pasipriešinimo, ir išradėjai beveik visuomet buvo persekiojami už prirodinėjimą kokios nors teisybės. Galima įspėti, kaip buvo sutikti pirmieji mokslininkai, kurie drįso prirodyti žemės sukimąsi!

Jėgiu Kopernikas išsisuko nuo kritikų, kurie be abejonės, butų atmetę jo teoriją apie žemės sukimosi, tai vien tik del to, kad mirtis spėjo pakirsti jį toje pat dienoje, kurioje išėjo iš spaudos jo nemirštamasai veikalas, parodantis jojo nuomonę. Vienok tai buvo dar tik sumanus lenkų kanauninko prileidimas. Bet praslinkus šimtui metų Galilėjus (italų astronomas, 1564—1642) už intikėjimą Koperniko doktrinai skaudžiai nukentėjo, ir šv. Inkvizicijos verčiamas turėjo išsižadėti šio moksliško tikėjimo.

Ligi Galilėjaus, ligi Koperniko kadir manydavo, jog žemė sukasi, tečiaus tvirtų prirodymų dar nebuvo .

Ir kad galėjus tvirtinti, jog žemė sukasi aplink save pačią, reikėjo išaiškinti, kokiuo budu jinai sukasi, ir tuomi dagi nurodyti jos išvaizdą. Gi apie tikrą žemės išvaizdą tuomet žmonės dar neturėjo supratimo, nors Pitagoras jau buvo tvirtinęs, kad žemė esanti apvali, ir jo mokykloje skelbiama buvo žemės sukimasi aplink save.

Žemės sukimąsi aplinkui save negalima lygint prie vaiko sukimosi, nes vaikas sukdamasis aplink save visgi stovi ant kojų, tuo tarpu žemė neturi nė kojų, nė stulpų, nė kokių tai ramsčių, nors senovėje žmonės ir manydavo, kad jinai ant ko nors padėta, arba koks nors dievas laiko ją savo rankoje.

Žemės sukimąsis panašus į sukimąsi paristos bolės, obuolio ar kitko, turinčio kamuolio išvaizdą.

Žemė yra apvali, nors ir išsižiuri plokščia. Kalnai, kloniai ir visokie žemės nelygumai taryt tik išdėstyti ant berybio žemės paviršiaus plokščio. Mėlynas dangaus skliautas, it koks stogas, gaubia musų žemę ir, rodosi, tolumoj aplinkui susieina su ja, ką mes vadiname horizontu.

Visa tai iliuzija! Bet kadangi mes nieko negalime tvirtint neprirodę, tat imkim kokį nors daiktą turintį kamuolio išvaizdą, ir pažiurėkim, ar mes negalėsime padaryt miniatiuroj (mažyčiame pavidale) tokius pat apsireiškimus, kokius matom ant žemės, ir patvirtinančius jos apvalumą.

Paimkim kadir obuolį ir prilipinkime aplink visą jo paviršių mažus sklypelius popieros, nepertoli vieną nuo kito. Vaikams tai bus užimantis žaislelis. Žiurint dabar į obuolį, mes persitikrinsime, kad užlipintieji popieros sklypeliai matyti *nevisi*. Mes žinom, kad jie randasi aplink visą obuolį, nes patįs ten juos prilipinom, tečiaus mes nematome tų, kurie randasi anapus obuolio, arba, kitaip sakant, kurie randasi už aplinkračio, skiriančio matomąją pusę.

Šisai aplinkratis arba linija, skirianti šiapus nuo anapus, ant žemės paviršiaus ir vadinama horizontu, didumas kurio priklauso nuo to, iš kaip augštai mes žemėn žiurėsime.

Jeigu mes viršminėtąjį bandymą padarytume ne su obuoliu, o su kokiu nors plokščiu daiktu, leiskime, tas popierėles prilipintume ant stalo paviršiaus, tai nė viena popierėlė negalėtų pasislėpti nuo musų žvilgsnio.

Ant žemės aplink save, ligi horizonto, mes matome įvairius daiktus, namus, medžius ir t.t. Mes žinom, kad yra ir kitos šalįs, kiti miestai, kiti daiktai ir anapus to ploto, kurį pasiekia musų akįs.

Kodel gi mes jų nematome? Suprantama, kad del tos pat priežasties, kuri neleidžia ir visų popierėlių kartu ant obuolio matyti, t. y. del tos priežasties, kad žemė apvali, ir tasai jos apvalumas nuleidžia daiktus žemiau horizonto linijos. Jeigu žemė butų paplokšti, kaip jinai išrodo, tai pasilypėjus ant kokio kalnelio, niekas mums nekliudytų matyt ir gana atokiai nuo musų esančius miestus bei kaimus.

Maža dar šito prirodymo. Štai jų daugiau.

Į kamuolį, reiškiantį žemę, įsmeigkime spilką, kuri tegu reiškia, padėkim, keliauninką. Sukant dabar tą kamuolį musų mokinys įsitikrins, kad spilkos-keliauninko jis nepamato visos antsyk, bet pirmiau jos galvutę, paskui liemenį, ir pagaliaus — apačią. Kuomet gi kamuolys suksis tolyn pro vaiko akis, minėta spilka vėlgi ne visa pasislėps antsyk: iš jo akyvaizdos pirma išnyks spilkos apačia, liemuo ir tik paskiausiai — galvutė.

Ant žemės mes taip pat matom panašų apsireiškimą, kuomet besitolinąs nuo musų jurių laivas, nykdamas tokiu pat budu mums iš akių, prirodo žemės apvalumą. Laivas nuplaukęs ligi melsvai linijai, kuri kaipir skiria dangų nuo vandens, t. y. ligi horizonto, pradeda nykti mums iš akių, bet taipgi nevisas antsyk, o tik pradedant nuo apačios.

Pirmiau išnyks laivo apačia, paskui dėnis, o viršunė stiebų paskiausia. Ir priešingai, jeigu laivas plaukia link musų, ant horizonto pirmiausia pasirodo augščiausieji jo stiebai, paskui vidurys laivo ir tik pagaliaus visas laivas. Jeigu jurių paviršius butų plokščias, tad plaukiantis laivas visuomet butų matomas visas antsyk, ar tai jis plauktų artyn ar tolyn. Bet to niekados nebuna, užtai kad jurės taip pat pavalios, kaip ir kietoji žemės pluta, ir padariusieji su laivu tokius bandymus į visas puses, įsitikrino, kad jurės turi sferinę, t. y. kamuolinę išvaizdą.

Bet tvirčiausias žemės apvalumo prirodymas tai aplnik ją apvažiavimas. Kol nebuvo geležinkelių drąsųs jurininkai apvažiuodavo aplink žemę vien vandeniu, bet turėdavo daryti didelius apsukimus apie saužemius, per ką toks apvažiavimas apie žemę imdavo daug laiko.

Laivai Magellano (portugalų jurininkas 1480—1521) padarė tokią drąsią kelionę į trejus metus dar tais laikais, kuomet jurių bei vandenynų plotai nebuvo išmatuoti. Musų laikais jurių keliai (linijos) žinomi, ir ačiu geležinkeliams ir laivams, aplink žemę, galime apvažiuoti į porą mėnesių. Keliauninkai, kurie išvažinėjo žemės kamuolį iš visų pusių, visur matė, kaip ir mes, daugiau ar mažiau lygius plotus žemės, bet vistik išžiurinčius plokščiais. Tiktai nuolat bevažiuodami ton pačion pusėn, jie visuomet atvažiuodavo ton pat vieton, iš kurios buvo išvažiavę, tik iš atbulos pusės, kas neužginčijamai ir prirodo žemės apvalumą.

Mes gyvename ant milžiniško kamuolio, ir šis kamuolys apsisuka aplink save vienos paros bėgiu.

Lietuviai Belaisviai Pajieško Giminių

Zenonas Surblinskis iš Kauno gub., Telšių pav., Alsėdžių miestelio dabar esantis vokiečių nelaisvėje, pajieško savo švogerių Viliaus Kislan iš Alsėdžiaus ir Juozapo Vaišnorevičiaus iš Kelmės, abu gyvena Chicagoje jo adresas: Kriegsgefangenen Lager, Berger-Damm., Kr. West Hafelland, 16 Gef. Kompanie, Zenonas Surblinskis. Germany.

Juozapas Bendeks, Kauno gub., Raseinų parap., Kaltinėnų vals., Klaba sodžiaus, pajieško savo brolio Jono Bendeks. Jo adresas:

Deutschland. Kriegsgefangenen Lager, Berger — Damm. Kr. West Hafelland, 16 Gef. Kompanie, Juozapas Bendeks. Germany.

Izidorius Rupeika, Kauno gub., Telšių pavieto, Kretingos vals., Tubašių sodžiaus, pajieško savo broliaus Mateušo Kniukštos iš to paties sodžiaus. Jo adresas:

Deutschland. Kriegsgefangenen Lager, Berger — Damm. Kr. West. Hafelland, 16 Gef. Kompanie, Izidorius Rupeika. Germany.

Viktorinas Jocius, Kauno gub., Raseinių pavieto, Mankunų vals., Beldžiunų sodžiaus, pajieško Antano Jociaus, to paties sodžiaus. Jo adresas:

Deutschland. Kriegsgefangenen Lager, Berger — Damm. Kr. West Hafelland, 16 Gef. Kompanie. Viktorinas Jocius. Germany.

Jurgis Kairaitis iš Suvalkų gub., Mariampolės pavieto, Aleksotos gminos, Germaniškių kaimo, dabar esantis vokiečių nelaisvėj, jieško savo brolio gyvenusio New Yorke. Jo adresas:

Deutschland. Kriegsgefangen Lager, Buetow — Pomern. No. 395401, inspection, Jurgis Kairaitis.

Ona Tenovskienė (tėvų pavardim — Smailiutė), pabėgusi į Maskvą, pajieško savo brolio, kuris gyvena Chicagoje. Jo paties, ar kas jį žino, prašo atsišaukti sekamu adresu: Russia, Moskva, Srietenka, Silverstov pereulok, dom 26, Litovski Komitet, Annie Tenovskoj.

J. V. ACERIS

"Naujienų" agentas, kuris tvarko ir platina "Naujienas" ant Town of Lake; apart to priima apgarsinimus, užrašinėja prenumeratą ir šėrus. Jį įgaliojo "Naujienų" Bendrovės Administracija.

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodeviliaus permaina:

Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj

Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c.

Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

HALSTED IR 32-ra GATVĖ

"PEARL QUEEN"

KONCERTINOS

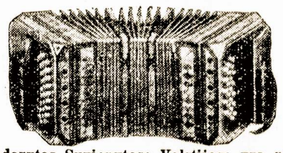

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausios, netik tone, bet ir jų išdirbime Atsišaukite į musų krautuves:

Phone Yards 1557

Reikalaujantiems kataliogą duodam dykai

GEORGI and VITAK MUSIC CO.

4663 Gross Ave. arba 769 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL

GARSINKIS "NAUJIENOSE."

Kožnas gali buti Fotografistu

Šitie butinai reikalingi įrankiai del darymo fotografijų ir knyga del pamokinimo lietuvių kalboje kaštuoja $3.50. Siuntimo išlaidas mes apmokame. Adresuokite:

North End Studio Co.,

376 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS.

Išmokiname piešimo, kirpimo formų, siuti naminius daiktus arba aprėdalus. Diplomas kiekvienam, kas išsimokins. Valandos dieną arba vakarais del Jųsų parankumo. Už $10.00 išmokiname Jus siut visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES,

2336 W. Madison gatv., Western ave.

1850 Wells gatvė.

SARA PATEK, Mokytoja.

Su kapitalu virš $4,000,000, tvirta direktorių komisija ir gerai intaisyta banka, mes maloniai priimsim jusų pinigus.

THE STOCK YARDS SAVINGS BANK

4162-4164 SOUTH HALSTED STREET

Po valstijos priežiura.

Šito banko dalykai yra vedami per sekamą direktorių tarybą, susidedančią iš sumanių ir gerai suprantančių bankininkystę žmonių, kurie taipogi yra Stock Yardų savininkais.

Direktoriai:

Louis F. Swift	Nelson Morris
J. A. Spoor	Arthur Meeker
James H. Ashby	Arthur G. Leonard
C. M. Macfarlane	Samuel Cozzens
W. A. Heath	C. N. Stanton

Atdaras subatomis vakare nuo 6 iki 8.

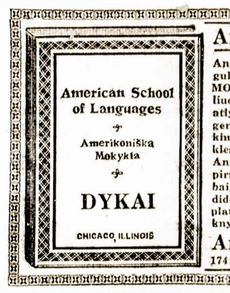

Ar Nori Išmokti Anglų Kalbos?

Anglų kalba yra lengva išmokti, bet šis lengvumas guli ant to KAS MOKINA, KO MOKINA IR KAIP MOKINA. Tamista gali išmokti visa Anglų kalbą liuosose nuo darbo valandose savo namuose, už mažą atlyginimą. Greičiausia, didžiausia ir pripažintu už geriausią: Amerikoniška Mokykla, pasekmingai mokina per pačią visose dalyse Amerikos ir Kanados, ir klesose dienomis ir vakarais. Jei nori greitai išmokti Anglų kalbos, tai persitikrink apie musų mokyklą pirma negu pradėsi mokslą kur kitur. Čia gali užbaigti GRAMMAR ir HIGH schooles kursus. Graži didelė iliustruota knyga yra siunčiama DYKAI. Rašyk platesnių žinių; įdėk kelias markes dėl prisiuntimo knygos. Iškirpk ir prisiųsk kartu šitą apgarsinimą.

American School of Languages

1741 W. 47th STREET CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 2139

FOTOGRAFIJOS

Pagal naujausią madą, Artistiškai užbaigtos

Turiu didelę praktiką traukime vestuvių paveikslų ir kožnoi jaunai porai duodu nepaprastai puikią dovaną. Meldžiu atsilankyti ir persitikrinti, o busite visukuo užganėdinti.

Darbas atliekamas gerai, greitai ir pigiau, negu kitur. Su pagarba,

JONAS P. RASHINSKIS

3213 So. Morgan St., netoli 32-ros gatvės. Chicago.

Dr. BURGESS

DR. BURGESS

Gydo Vyrus

Dr. Burgess sako: Mano 13-kos metų valdiškas darbas davė man patyrimo ir pažinimą daugelyje atsitikimų, kuriuos sunku bubo išgydyt kitiems daktarams. Iš to patyriau medicinoje, bubau aptiekorium ir todel gerai žinau vaistus. Naudoju juos naujausiomis francuziškomis, vokiškomis ir itališkomis metodomis, apart to vartoju naujausias amerikoniškas metodas, kurias pats išmokau. Be skausmo ir apleidimo darbo Dr. Burgess suteiks Jums įčirškimą vartodamas 606; 914 Rheum Phil Germ, ir tt., atsitikimuose ligos kaip: Netyras kraujas, Varicocele, Hydrocele, Stryktura, nusilpnėjimas, silpna puslė, skausmas keršnoje ir visas pašalines ligas, kurias užtikrinančiai išgydau, greičiausiu laiku.

Neatidėliokite, stoka pinigų, gėdinimasis arba bailumas skausmo—pratęsia Jųsų kentėjimus. Ateikite šiandien — nesivėluokite. Eksaminavimas dykai. Valandos užsėmimo nuo 9 ryto iki 9 v. vak. kasdien; nedėldieniais nuo 10 ryto iki 12 dieną.

422 South State gatvė, Chicago Ill.

Prieš Siegel Cooper and Co. ..

DR. C. H. HAIR

Specialistas

Gydo įvairias ligas vyrų ir moterų. Daktaras sako: Mano 17 metų valdiška tarnystė davė man patyrimą ir pažinimą daugelio sunkių atsitikimų, kuriuos sunku buvo pergalėti kitiems specialistams. Naudojuos naujausiomis francuziškomis, vokiškomis ir itališkomis metodomis, o taipgi ir amerikoniškomis, kurias išmokau šioje šalyje. Mano speciališkumas yra pasekmingas gydyme užsisenėjusių, chroniškų, paslaptingų ir privatiškų ligų, užnuodijimo kraujo Geras sutaisymas vaistų del kraujo. Valo greitai kraują. Prašalina viso kuno užsistovėjimus, jeigu turite. Jeigu turite pilve, šanuose, kryžiuje skausmą, širdies mušimą, kojų ir rankų prakaitavimą, nemalonų kvapą — visa tai greitai prašalina. Mano pilno rinkinio Bakteriologijos Laboratorija ir X-Ray spinduliai Roentgeno atras tikrą priežastį jusų ligos. Egzaminavimas ir patarimas dykai, nežiurint ar gydysitės, ar ne.

Dr. C. H. Hair

Kambarys 122. Metor Bldg. Paimk elevaterį.

39 SO. STATE ST., KAMPAS MONROE, PRIEŠ NORTH AMERICAN CAFE.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų

Liet. Liuteronas.

APIE LIUTERONUS

POLEMIKA ir APOLOGETIKA

(Tąsa). Jeigu protestantizmas butų galėjęs pasilikti Lietuvoje kaip jis reformacijos laikais buvo tenai prasiplatinęs, tai lietuvių tauta šiandien kitaip išrodytų. Bet, ačiu Romos jezuitų ir domininkonų persekiojimams, protestantizmas turėjo pranykti. O nors dar yra Lietuvoje užsilikęs tulas skaitlius lietuvių protestantų, ypatingai lietuvių evangelikų-liuteronų. Bet jie, budami Romos katalikų lietuvių brutališkiausiu budu nuolatos apjuokiami, neapkenčiami, skriaudžiami ir dar, jeigu tik proga pasitaiko, primušami (o kaip tai pav. atsitiko Sioux City, Iowa), ne turi jokios progos, ir jokio reikalo, maišyties į visuomeniškus lietuvių tautos reikalus, idant paskui už tą gero padarymą gauti nuo taip vadinamų "kulturuotų" Romos-žemaičių ir dzukų į kailį. Rods, pagal tokio "kulturuoto" p. A. M. Metelionio nuomonę, lietuviai evangelikai-liuteronai privalo rasi ir daugiaus veikti lietuvių visuomenės ir t. v. "sriovių" reikaluose, už lietuvius Romos-katalikus. O kad jie už tai gauna apjuoką, arba nekuriam iš jų prisiriję Romos-žemaičiai sveikatą arba gyvastį atima, tai tame nėra nieko ypatingo. Tai vis yra paprasti dalykai. Su liuteronais juk ir negalima kitaip elgties. Juk jie tam yra "liuteriai" (ar "lutarai") — "šunprusiai." Jie yra "kvaili po pietų"; neturi dušios," ir dvėsia kaip arkliai, nes, nekuriam liuteronui numirus, yra paprastai sakoma "pursas nugaišo," arba "nukeipo." Tokius, be dušios, sutvėrimus apjuokti, kankinti, arba net ir persekioti, nėra jokios nuodėmės, o kaip kada net ir reikalinga. To reikalauja abelnas tautos, visuomenės ir darbininkų luomos labas! Tai vis yra dalykai, kurie p. A. M. Metelionio, ir kitų namų darbo "draugijos veikėjų," nuomone, priklauso prie tautos pažangos, kulturos, lygybės, teisybės ir brolystės!...

P. A. M. Metelionis sako: "**Tikėjimas, kokis jis nebutų, neduoda jums nė dolerio ant mokslo ir šeimynos išmokinimo, o da atima ką turit uždirbę.**" Šitais žodžiais jis vadina tikėjimu, arba tikėjimais, regimas bažnyčias. Bet musų, liuteronų, nuomone, tos regimos tikybinės organizacijos, arba bažnyčios, dar visai nereprezentuoja tikėjimo, t. y. tikėjimo kaip mes jį suprantame. Musų supratimu tos visos regimosios krikščionių bažnyčios, arba bažnytinės partijos, arba sektos k. a. Romos-katalikų, graikų-katalikų, protestantų ir tt. dar nereprezentuoja tikrąją Kristaus bažnyčią, be kurios nėra išganymo. Liuteronai **neužgina**, kad visose, krikščioniškomis vadinamose, bažnyčiose, jeigu ten yra Kristaus mokslas šiekties mokinamas, gali buti, ir yra, tikrų tikinčių krikščionių, nežiurint, kad tose bažnyčiose butų ir kokios klaidos įsibriovusios. Tokiu budu liuteronai, nors jie labai aštriai uždaboja ant tikybinio mokslo skirtumų, jie, vienok **nelaiko** savo bažnyčią esant vienatine tikra bažnyčia t. y. bažnyčia, be kurios nėra išganymo. Žmogus pastoja teisus ir išganytas **per tikėjimą į Kristų**, nežiurint ant šavo silpnybių išpažinime ir gyvenime. Priklausymas prie liuteronų, arba bent kokios regimos krikščionių, bažnyčios, atlikimas tos bažnyčios apeigų, davimas pinigų bažnyčiai yra geri, bet tik paviršutiniai dalykai. Žmogų išgano **vienat tikėjimas į Kristų**. O tikėjimą mes vėl visai **kitaip** suprantame negu pav. jį supranta Romos-katalikai. Tas, ką Romos-katalikai, o su jais ir ponas Metelionis, vadina "tikėjimu," pas mus **nėra** jokis tikėjimas. Todel jis norėdamas su manimi, protestantu, ginčyties, turėjo pirmiaus ištirti, ka, ypač mes liuteronai, tikime ir mokiname.

Priešais Romos-katalikų bažnyčią, ir prieš daugelį kitų bažnyčių, mes liuteronai mokiname, kad krikščionių bažnyčia t. y. **visuotinoji**, katalikiskoji, **be kurios nėra išganymo**, šiame laikiname amžiuje yra, ir visados pasilieka, **neregima—nematoma**. Koks tas liuteronų mokslas apie bažnyčią yra, tai galima matyti iš sekamos ištraukos:

"Kaipo Bažnyčia yra niekas daugiau kaip tikinčiųjų susirinkimas, ir tiktai Dievas, perjieškąsis širdis, žino tuos, kurie tikrai tiki, tai yra, ir visados pasilieka, šiame gyvenime **neregima**. (Luk. 107, 20; 2 im 2, 19). Bažnyčia, tikroje to žodžio prasmėje, yra ne tik iš dalies neregima, ir iš dalies regima, jos girdimos ir matomos malonės priemonės tveria jos "regimąją pusę." Kas yra reikalingu budu **sujungta** su bažnyčia, tas neturi buti sumaišyta su **pačia Bažnyčia**. Nors kur Dievo žodis yra randamas, mes atrandame Bažnyčia, tečiaus Dievo žodis nėra Bažnyčios dalįs. sudarančios Bažnyčią yra tiktai **tikintieji**. Tas gali buti paaiškinta sekamu paveikslu: žmogus negali gyventi be oro ir be kasdienės duonos. Bet oras ir dieninė duona nėra ištikro dalimi **žmogaus**.. Taipo ir Bažnyčia gyvuoja per Dievo žodį, bet Dievo žodis nėra Bažnyčios dalimi. Todel Bažnyčią negalima vadint regima del girdimų ir matomų malonės priemonių." (Distinctive Doctrines and Usages of The Ev. Luth. Church. Philadelphia, Pa., p. 131).

Kad p. A. M. Metelionis sako, jog tikėjimas "**koks jis nebutų**" neatneša ir nedalija dolerių ant mokslo ir šeimynos išmokinimo, tas yra tiesa. Jis ir negal to padaryt. Nė joks tikėjimas negal ateit **regimai** pas žmones ir sakyti: "Še, imkite po dolerį, arba po kelis dolerius, ant mokslo ir šeimynos apšvietimo." Nes tikėjimas yra, taip sakant, **neregimas, abstraktyvis** daiktas, gyvenantis ir veikiantis tik **žmogaus mintyje**. Ir tokiu budu tikėjimui kaipo abstraktyviui daiktui yra negalima **atvirai** (regimai) tarp žmonių valkiotics ir dalyti jiems dolerius arba atimti ką jie yra uždirbę. Bet p. A. M. Metelionis ir negal užginčyti, kad liuteronų tikėjimas ir jų bažnyčia nieko nedaro, neprisideda prie mokslo pagerinimo ir šeimynos apšvietimo. Mano privesti paveikslai apie liuteroniškas šalis patvirtina tą faktą. Tikėjimas, nevien dvasiniuose, bet ir kuniškuose reikaluose, **gal daug duoti** ir daug atimti žmogui, nes jis veikia ant žmogaus minties. Jeigu liuteroniškieji skandinavai, suomiai, vokiečiai ir kitos protestantiškos tautos yra taip pakilusios, moksle, pažangoje ir doroje, tai vis reikia pasakyti jų protestantiškam tikėjimui ačiu. Protestoniškasis tikėjimas, veikdamas ant tų žmonių minties, padarė didelę intekmę ant jų pasielgimo ir ant viso jų gyvenimo. **Ne kas kitas kaip protestantiškasis tikėjimas padarė juos tokiais pažangiais, švariais ir padoriais žmonėmis.** Ne kas kitas kaip protestoniškasis tikėjimas pakėlė jų mokslą, ir šeimynos apšvietimą. Tikėjimas berods neatneša regimai (kuniškai) jiems dolerių, nė ką kitą, nes kaip aš nurodžiau, jis tą ir negali padaryti. Bet jis **veikia** ant tų žmonių **minties** ir jų umų; jis duoda jiems suprasti mokslo vertybę ir reikalingumą, paragina juos mintyt (mislyti — dumoti), mėginti vislab ir kas gera yra palaikyti, mokinties ir tuomžyg suprasti, kad mokslas tik tada gali išsilaikyti ir plėtoties, jeigu tie, kurie reikalauja mokslo, jį šelpia savo skatikais. Tokiu budu protestoniškasis tikėjimas duoda, arba priragina žmones, kad jie duotų pinigų ant mokslo ir apšvietimo, o tuos žmones, kurie apsišvietimo reikalauja, jis paragina šviesties. Tokie mano išvadžiojimai berods ir p. A. M. Metelionijui, ir kitiems jam lygiems, pasirodys gana keistais. Jie nenorės tai pripažinti už teisybę. Bet jeigu jis dar kartą perskaitytų mano privestus darodymus apie protestoniškųjų tautų mokslingumą ir kulturą ir sulygintų juos su tamsiais Romos-katalikais, tai jis nebutų toliaus toks drąsus eiti į ginčus su manimi. Aš remiu savo nuomonę ir išvadžiojimus gyvais argumentais, kuriuos ne taip lengva yra parstumti.

P .A. M. Metelionis sako, kad tikėjimas, koks jis nebutų, neduoda nė dolerio ant mokslo ir apšvietos. Jis **atimąs** nuo žmonių dolerius, idant jie negalėtų apsišviesti. Aš neprivalau su juomi ginčyties už tuos tikėjimus, kurie man svetimi yra ir kurių aš nepripažįstu teisingais. Aš turiu reikalą tik su tuomi tikėjimu, kurį aš išpažįstu, ir kurį p. A. M. Metelionis, su daugeliu jam lygių lietuvių-žemaičių. nuolatos užkabinėja, apjuokia ir net persekioja. Tai yra protestoniškas, ypač **liuteroniškasis**, tikėjimas.

Kaip jau sakiau, aš, kaipo liuteronas, **nevadinu** tikėjimu tai, ką p. A. M. Metelionis tikėjimu vadina. Bet tegul bus ir taip, kaip jis supranta tikėjimą. Tegul bus regimos tikybinės organizacijos, arba bažnyčios, tikėjimu. Bet apie regimąsias bažnyčias sakyti, kad jos nešelpia mokslo ir nesirupina žmonių apšvietimu (aš čionai turiu mintyje protestoniškąsias bažnyčias) butų visai neteisinga ir tik turbut p. A. M. Metelionis, arba kitas jam lygus nežinėlis, gali tvirtinti, kad protestantiškosios bažnyčios nėra davusios nė dolerio ant mokslo ir visai nesirupinančios jų išpažintojų šeimynų apšvietimu.

Jeigu p. A. M. Metelionis pažvelgtų į Amerikos mokyklų sąrašą, jis atrastų labai didelį skaitlių mokslo įstaigų, kurios yra ypač protestantiškųjų bažnyčių uždėtos, šelpiamos arba palaikomos.. Perskaityk p. A. M. Metelioni, Amerikos mokyklų istoriją, o atrasi, ar laisvamaniai, kurie nuolatos rėkauja apie mokslą, yra įsteigę daugiaus mokyklų, ir daugiaus dėję pinigų ant jų palaikymo, ir pagerinimo, arba Amerikos bažnyčios ir tikėjimai? Ir tada atrasi, kad musų rėksniai moka tik rėkauti, o daugiaus jie nieko nevcikia. Daugelis jų. norėdami apsišviesti, kreipiasi į tikėjimų įsteigtas mokyklas, idant tenai kiek prasitrintų akis. Kiek žinau, yra tuli lietuviai lankę tokias mokslo įstaigas k. a. Northwestern University, Evanston, Ill., kurios ne kieno kito kaip tik protestantų yra palaikomos. Protestantų bažnyčios sudeda šimtus tukstančių ir net milionus dolerių ant palaikymo tokių mokyklų kaip Northwestern University, ir t.t. O naudos iš tokių Evanston, Ill. pasaulinių mokyklų yra tikėjimui labai maža. Ką turi naudos metodistų bažnyčia jeigu Northwestern Universitete koks laisvamanis arba katalikas išsimokina medicinos, ar jurisprudencijos, arba aptiekorystės? Nauda yra tik tiems, kurie yra išmokę tą profesiją. Kitas protestoniškoje mokykloje apsišvietęs, cina paskui dar kovot su protestantizmu.

Evangelikų-Liuteronų bažnyčia Amerikoje yra dar jauna ir neturtinga bažnyčia. Tokie milionieriai, k. a. Rockefelleris, Morganas, Carnegie ir t.t., nėra liuteronų bažnyčios parapijonai, ir todel jie nešelpia nė liuteronų bažnyčių nė liuteronų mokslo įstaigų savo milionais. Prie to ir liuteronų bažnyčia, priešingai kitoms bažnyčioms, nesikreipia prie kitatikių milionierių, idant tie savo pinigais palaikytų kokias liuteronų bažnyčios mokyklas, ir ji dar iki šiol nėra gavusi nuo jų nė kokios pašalpos. Ką liuteronai, arba liuteronų bažnyčia, yra nuveikę mokslo srityje, tai jie patįs yra nuveikę savo jiegomis.

Iki 1638 metų nebuvo Suvienytose Valstijose nei vienos liuteronų parapijos. Metuose 1639 susitvėrė pirma švedų liuteronų parapija iš 50 narių. Bet daugelyje vietų, k. a. New Amsterdame (dabartinėje New Yorko valstijoje) reformatai nenorėjo leisti liuteronams tverti savų parapijų. Jie reikalavo, kad liuteronai priklausytų prie reformatų parapijų t. y.. virstų į kalvinus. O toksai minkštaprotis gubernatorius **Peter Stuyvesant** (1644—64) buvo pradėjęs **net** persekioti liuteronus, kada tie rengėsi įsteigti savotiškas parapijas ir turėti pamaldas taip kaip jų sąžinė jiems pataria. Jis mat norėjo, kad visi jo apskričio kolonistai priklausytų prie tos bažnyčios, prie kurios jis priklausė. Vokiškos parapijos pradėjo tverties daug vėliau. Iki pradžios 18-to šimtmečio nebuvo gana vokiečių šitoje žemėje, kad jie butų galėję svarstyti apie sutvėrimą nors kokios vokiškos liuteronų parapijos. Atvykusiejie čionai liuteronai vokiečiai prisidėdavo ar prie reformatų bažnyčios ir jos sektų (baptistų, metodistų, episkopalų ir t.t.) arba nepriklausė nei prie kokios bažnyčios. Pirmutinis liuteronų sinodas susitvėrė tiktai 1748. Bet gyvenimo sąlygos liuteronams buvo tokios blogos, kad jie patįs ilgą laiką neįstengė intaisyti netiktai augštesnių pasaulinių mokyklų, bet jiems stygo ir seminarijų išmokinti savo tikėjimo parapijonims kunigų. O žmonės, kurie priklausė prie liuteroniškų parapijų, buvo neturtingi, nesenai atvykę iš Švedijos arba Vokietijos. Todel liuteronų kunigai Dr. Kunze ir Dr. Helmuth, budami profesoriais Pennsylvanijos universitete, tikėjosi gauti progą tenai išmokinti jaunus vyrus liuteronų bažnyčios kunigų urėdui. Bet kadangi tas bandymas nelabai parankus buvo, tai liuteronai bandė susiartinti su reformatais (kalvinais) ir su jais iš vieno taisyti mokyklas. Tokiu budu pastangomis liuteronų ir reformatų tapo įrengta **Franklin College, Lancastetr, Pa.** 1787 m. Savo teologiškus studentus liuteronai taipojau siųsdavo į reformatų seminarijas — **Princeton Seminary** ir k. Bet toks susidėjimas į kruvą dviejų, skirtų pažvalgų, bažnyčių išėjo liuteronams ant skriaudos. Liuteronai stengėsi tokiu budu tik savo reikalus aprupinti. Bet reformatai rupinosi tik patraukti liuteronus į savo tikėjimą, padaryti kalvinais, ir daug jų patraukė. Todel liuteronai, kiek prasigyvenę, pradėjo rengti savas mokyklas ir tiek jų prirengė, kad jie pradeda pralenkti kitas turtingesnes bažnyčias savo augštesniųjų mokyklų skaitliumi.

(Bus daugiau.)

Didziausis Chicagoj

KARE **SOCIALISTU** Už ką?

Prezidento Kampēno Piknikas

Nedelioj, Birželio-June 18 d., 1916

RIVERVIEW Dideliame Pikniku darže

KALBĒTOJAIS BUS:

ALLAN L. BENSON, KANDIDATAS ANT PREZIDENTO

GEO. R. KIRKPATRICK, KANDIDATAS ANT VICE-PREZIDENTO

ALDERMONAI: WILLIAM E. RODRIGUEZ, 15-tos Wardos
JOHN C. KENNEDY, 27-tos Wardos

Seymour Stedman — **Wm. A. Cunnea** — **Robert H. Howe**

Lietuviai šiame milžiniškame piknike turės savo atskyrą programą

KALBĖS:

P. GRIGAITIS, "Naujienų" Redaktorius ir gal V. KAPSUKAS, Revoliucionierius pabėgęs iš Sibiro

Vėliaus žaismės.

Laiškas iš Rygos

J. Mačiulis, iš Rygos, rašo Ig. K. Mačiuliui į Detroit, Mich.:

Gerbiamasis!

Tavo laišką rašytą 1 d. gruodžio 1915 m. tik šiandie gavau —ačiu tai musų — rusų garsiajai barbariškai valdžiai!

Visa Lietuva, kartu ir Jaunei-kiai jau nuo liepos mēn. pereitų metų po vokiečių valdžia. Rygą irgi toks pat likimas laukia.

Kodel nerašai laiško į Lietuvą? Jie net iš musų gauna, tik mes iš ten negauname. Žiurēk, kad Rygai kartais patekus po vokiečių, butinai man parašyk (tik jau vokiečių kalba) ir nepamiršk laikraščiais sušelpti — vokiečiai įsileidžia.

"Latvių Ekon. Dr-ja nelikvidavo, o persikēlē, rodos, Petrapilin ar kur kitur. Nemanyk, pinigai nepražus.

Buvau tau rašęs pradžioj šių metų (sausio mēn.), kad man su broliuku Vytautu atsiųstumei per ekspresą kurpes, nes Rygoje sunku gauti, o jeigu ir gauname, tai nesvietiškai brangu. Jeigu to neišpildei, tai padaryk tuomet, kada mes busime po vokiečiu, nes Rygai, kaip tokiam dideliam miestui, tai ir jie visko nepristatys. Neužmiršk basus apauti po karēs. Kaip galima bus pinigus siųsti, sugrąžinsiu.

Musų giminēs ir pažįstami visi pasiliko ant vietos — Lietuvoje.

Pas mus Rygoje tokie vargai, kad ir sapnuoti nieks nesapnavo, o dabar pačiam reikia pergyventi. Nuo kariuomenēs esu liuosas. Del "Lietuvių Globos" reikalų važiuoju į Petrogradą ant dviejų savaičių. "Globa" tai draugija, kuri šelpia ir guodžia Prusų Lietuvos lietuvius belaisvius. — Jų vargas — tai ir žydo dailydēs sunaus — Kristau vargas nebuvo lygus. Bet užtai ateitis musų rankoje. Laukiam jos!

Musų plentu nepaprastas judējimas, automobilių dudavimas, abazninkų barškējimas, kareivių eisena iš galo į galą, su nenutylančia daina ant lupų. Apielinkēje armotų griausmas, dangaus skliaustuose propelerio tarškējimas. Visur plevēsuoja Raudonojo Kryžiaus veliavos. Namai taip ir dreba nuo tokio nepaprasto judējimo, bijomēs, kad nesugriutų.

Lietuvius iš šio fronto varo į užpakalį ar ant Kaukazo.

Kariuomenēs upas nebe tas, nebe toks, koks buvo pirmiau. Jaučiamas nepasitikējimas senąja valdžia. Ir yra kuo. Toks nenormalis gyvenimas, kaip kad pas mus, — tik storžievis, nenumanēlis, atžagareivis tegali tylēti. Kol-kas dar tylu, bet ar ant ilgo? Tai tokios tokelēs pas mus. Vargas ir ašaros. Taip ir norisi sprukti kur kitur, matant ir žinant kad ten ne tas, kas pas mus — Azijos šalyj.

Kazys Norkus yra Jauneikiuose; pagrįžo apdovanotas džiova... Ignas Norkus buvo Kaune, dabar gi yra Maskvoje. Žada greitai jį į frontą gabenti. Vincas Mačiulis gyvas ir sveikas, nuo karēs pradžios pas Minską kepa kareiviams duoną. Izidorius Mačiulis (iš Linkaičių) turi didelį "činą," rodos, unteroficierius ir su lietuviais nebenori nē kalbēti. Praną Mačiulį pas Varšavą užklupo kulka. Dar žinau apie Joniškio aludininką Joną Rimdžių —jis irgi pas Minską. Tad tiek iš pažįstamų težinau ir su jais tik susirašau (apart Izidoriaus, su kuriuo tik per kitą žinaus). O pabēgusių iš pažįstamų ar giminių visai nēra. Ir laikraščiuose (pajieškojimuose) nesurandu. Dar vienas. Joniškio raštininko pagelbininkas Stanislovas Veičias yra ar žuvęs ar į nelaisvę patekęs. Nuo Varšavos paēmimo nuo jo nieko negaunu, nors šiaip tankiai susirašydavome.

Žadēto tavo laiško dar nesu gavęs. Sakau, apdrausk, tik tokie gali mane pasiekti. Bet esu tikras, jeigu teks skaityti šį laišką, aš manau, jau busiu Joneikiuose. Tik neužmiršk apie kurpes ir laikraščius.

Lik sveikas. Dabar mums laisvosios valandos priešakyj. Ar neištrems į Rusiją? Kad tik taip nebutų. Niekas jos nenorį. Su tikra pagarba,

Jurgio Sunus.

Bal. 2, 1916.

P. S. Laiškas tavo rašytas 1 gruodžio 1915 m. (naujo st.) Petrograde gautas 15 gruodžio 1915 (sen. st.), o aš gavau balandžio 1, 1916 (s. st.)! Ar ne komedija?! Iš Amerikos ējo 26 —28 dienas, o iš Petrogrado — 3—4 mēnesius!

Prie išsinarinimo ir įsipjovimuī

Tuojau įtrink D-ro Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvnikų numylētas naminis budas

Tikras tiktai su pažymēta marke "ĮKARA"

25c. ir 50c. butoliukas visose aptiekose arba stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

A. ✝ A.

Antanas Brinklis

mirē birželio 12 d., 1916 m., Lake Forest ligonbutyje. Velionis turējo 21 metus, paliko senus tēvelius liudnam padējime Lietuvoj. Paējo iš Zapyškio parapijos, Ežerēnų apskričio, Kauno gub. Laidotuvēs atsibus subatoj, birželio 17 d., iš Apveizdos Dievo bažnyčios į šv. Kazimiero kapines.

Kviečiame visus: gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvēse po numeriu 724 18th str., Chicago, Ill.

A. GRIKIENIS,

CHICAGOS ŽINIOS

ATYDA!

Prakalbų rengējams gerbiamiems svečiams iš Lietuvos pp. Bulotams ir žemaitei.

Beveik visų Chicagos apielinkių miestų ir miestelių draugijos rengia minētiems svečiams prakalbas ir beveik visi klausia apie apgarsinimus — plakatus; kas juos padarys? Todel šiuomi visiems pranešame, kad apgarsinimai-plakatai visiems bus padaryti abelni. Taigi gavę paskirtą dieną nuo prakalbų rengimo komiteto sekretoriaus A. Žymonto, pasamdykite svetainę paskirtoje dienoje ir tuojau **paduokite svetainēs vardą ir adresą "Naujienų" administracijai,** kuri prisiųs jums plakatų, kiek reikalausite. Taipgi praneškite svetainēs adresą ir A. Žymontui, delei žinios, kur su svečiais atvažiuoti. Už plakatus, suprantama, jųs patįs užsimokēsite. Labai prašome prisilaikyti šių nurodymų.

A. Žymontas
1837 Evergreen Ave.
Chicago, Ill.

MARSHALL FIELD & CO. VĒL TEISME.

Didžiulē State st. sankrova Marshall Field & Co. vēl atsidurē teisme. Šį sykį ją traukia gatvekarių kompanija. Virš poros metų atgal, kuomet sankrova budavojo priedinį namą prie Randolph ir Wabash gatvių, vieną naktį įgriuvo Randolph st., tarp State ir Wabash gatvių. Žemē įgriuvo 8 pēdas. Laimē, kad tas įgriuvimas atsitiko naktį, kada nebuvo praeivių ir gatvekaris ką tik buvo praējęs, kitaip galējo atsitikti didelē nelaimē.

Marshall Field pasiskubino užreikšti, kad tas įgriuvimas įvyko delei vandens dudos pratrukimo. Tam pritarē ir trustiniai laikraščiai. Tečiaus viešųjų darbų komisionierius ištyręs tą dalyką pasakē, kad nors vandens duda ir pratruko, bet tas atsitiko delei žemēs įgriuvimo ir tik po įgriuvimo. Nors buvo reikalaujama nuodugniai ištirti tą dalyką, vienok miestas greitai tai užmiršo. Keletą dienų po nelaimei "Day Book" nurodē, kad tokis pavojus gręsia ir Wabash ave. ir gali kada nors įkristi elevatorius. Nors tam užginčyta, bet Wabash ave. liko sudrutinta.

Dabar gatvekarių kompanija patraukē į teismą Marshall Field sankrovą ir reikalauja iš jos $8,-000, kiek gatvekarių kompanijai atsiējo pataisymas Randolph gatvēs ir sudrutinimas Wabash ave. Ji sako, kad Marshall Field iškišo savo namą pertoli į gatvę ir tas tai susilpnino gatvę, kad ji įgriuvo. Namas įsiveržē į gatvę nuo statymo linijos 25 pēdos ant Randolph st. ir 15 pēdų ant Wabash ave.

Jeigu Marshall Field nepasiskubins atmokēti tuos pinigus, ketina iškilti daug žingeidžių dalykų.

KLAUSIA, KODEL JIS NEPILDO.

Vakar socialistas aldermanas Rodriguez kreipēsi prie policijos viršininko Healey, kodel jis nepildo jo įnešto ir miesto taybos priimto nutarimo, kad žmonēs areštuoti už miesto įstatymų peržengimą butų tuoj paluosuojami kaip tik bus patirta apie vietą jų gyvenimo ir darbavietę ir paliejant kada ir kur jis turi ateiti į teismą.

Tai butų palengvinimas visiems gyventojams, kadanagi daug žmonių yra bereikalingai areštuojama ir už visai mažus prasikaltimus. Dabar jie turi jieškoti kas už juos užstatytų kauciją, ar sēdēti kalējime laukiant teismo, kuris tankiausia išteisina. Sulig Rodrigue projekto, areštuotas žmogus butų policijos stotyj tik tol, kol nebutų patikrinta, kad jis tikrai ten gyvena, kur padavē antrašą ir kur jis dirba. Patyrus tai, paliuosuojamas pasakius kur ir kada jis turi ateiti į teismą.

Jei tas butų pildoma, butų labai gerai streikieriams, kurie areštuojama pikietuojant. Nereikētų unijoms jieškoti kaucijos, kas sutaupintų joms tukstančius dolerių į metus.

Bet policijos viršininkas jau daug miesto tarybos nutarimų nepildo, nepildo ir šio nutarimo. Todel Rodriguez ir kreipēsi į jį, reikalaudamas pasiaiškinimo kodel jis to miesto tarybos nutarimo neildo.

TURĒS MIRTI.

Teisējas Brothers atsisakē išnaujo nagrinēti bylą Geo. Krupka, kuris nuteistas pakorimui birž. 23 dieną už užmušimą savo pačios. Dabar jį nuo kartuvių gali išgelbēti tik gubernatorius Dunne.

8 ŽMONĒS SUŠEISTA GATVEKARIUI UČBĒGUS ANT VEŽIMO.

Trįs policistai, keturi kaliniai ir motormanas sužeisti Crawford ave. gatvekariui užbēgus ant policijos vežimo, kuris vežē kalinius į municipalį teismą.

PIRMAS SUBATINIS PIKNIKAS SU DOVANOMIS

— PARENGTAS —

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ KLIUBO S. P.

Subatoje, Birželio-June 17 d., 1916 m.

Geo. M. Chernaucko Darže, Lyons, Ill.

Prasidēs 3 valandą po pietų. Įžanga 25c. porai.

Kviečia visus be skirtumo atsilankyti kuoskaitlingiausiai. KOMITETAS.

Pasarga: Norintieji važiuoti imkit karus iki Ogden ave., Ogden ave. karus iki 48, Lyons karus iki Desplaines upēs.

Paaiškinimas: Kas turējo nusipirkęs tikietus ant gegužēs 14 d. Justice Park darže, tai tie tiketai geri ir ant birželio 17 d. G. Chernausko darže.

IŠ WEST SIDĒS.

Panedēlio vakare, birž. 12, M. Meldažio svetainēj p. Račiunas rodē krutamuosius paveikslus iš karēs lauko ir "iš gyvenimo lietuviško sporto", kaip jis vadino. Paveikslai nusisekē neblogiausia, nors juose nebuvo nieko tokio ypatingo. Tokius paveikslus galima matyti paprastuose teatreliuose už 5c ir dar aiškiau parodomus. Skirtumas tik tame, kad čia išaiškino lietuviškai ir parodē keletą vaizdų iš atviručių. Beto dar buvo sudainuota trįsi dainelēs, tarp kurių buvo ir lietuvių himnas.

Ant galo p. Račiunas parodē "Draugo" kartu su "Lietuva" apgarsinimą. Žmonēs pamatę toku apgarsinimą labai nusistebējo ir nesupranta kaip tas galējo atsitikti. Nesenai Aušros Vartų bažnyčioj tarp "Naujienų" ir kitų laikraščių kunigēlis liepē neskaityt ir "Lietuvos", o dabar vēl pataria skaityti; net ir pats klebonas kun. Serafinas sēdi ir skaito tą apgarsinimą.

Kaip sau norit, bet tai yra keistas dalykas: iškeikti, o paskui vēl garsinti kad jis yra taip pat geras, kaip ir "Draugas". Ar čia ne juokai?

—:o:—

Subatoj, birž. 10, M. Meldažio svetainēj atsibuvo prakalbos parengtos "Nemuno" Bendrovēs, kuri rupinasi įkurimu West Sidēj kooperatyviškos valgomų daiktų sankrovos (bučernēs). Kalbējo visiems gerai žinomas kalbētojas A. Antonovas dviejuose atvējuose. Pirmiausia kalbējo apie kooperacijų naudingumą, ragindamas visus prisidēti prie "Nemuno" Bendrovēs, kad tuo įkunijus pradētą darbą. Antru atvēju kalbējo, nors nelabai vietoj, apie socializmą, nurodinēdamas, kad prie Socialistų partijos gali prigulēti kiekvienas darbininkas, nes visus darbininkus lygiai išnaudoja, todel jie išvien turi ir kovoti.

Žmonių del nežinomos priežasties atsilankē nedaugiausia. Į "Nemuno" Bendrovę prisirašē 11 naujų narių, užsimokēdami po dolerį. Keliolika prisižadējo prisirašyti susirinkime, kuris atsibus ketverge, 15 birž., M. Meldažio svetainēj. Dabar ta Bendrovē turi 43 narius, bet tikisi, kad neužilgo turēs tris syk tiek narių. **A. A.**

REIKALAUJA PRIĒMIMO PAŠALINTŲJŲ DARBININKŲ.

Prekių iškrovējai, dirbantįs del Chicago Warehouse and Terminal Co. tunelio, sustreikavo. Išviso strejkuoia apie 300 darbininkų. Kompanija pašalino kelis darbininkus, labiausiai veikusius unijoj, už juos užsistojo darbininkai, kurie dabar reikalauja priēmimo į darbą pašalintųjų darbininkų. Komanija atsisakē išpildyti reikalavimą. Visi darbininkai organizuoti.

Gali kilti ir generalis 3000 prekių iškrovējų streikas.

Frank Secka, 1632 Blackhawk st., sužeistas motorcikliui susidurus su North ave. gatvekariu.

Namų savininkas Thos. Pittringer areštavo savo nuomininkę Mrs. Maud Cargain neva už netikusį pasielgimą. Dabar ji už tai pareikalavo iš jo $5,000.

Trįs American Express Co. skebai už vogimą kompanijos turto nubausti po $25 ir $90 dienų kalējiman.

500 traukinių darbininkų Aurora, Elgin and Chicago Electris Railway pareikalavo pakēlimo algos 15 nuoš.

PRANEŠIMAI

PIRKIT IŠKALNO $1.00 TIKIETĄ UŽ 25c.

Socialistų Partija rengdama pikniką Riverview parke išsiderējo iš parko savininkų 16 kuponų $1.00 vertēs, kuriuos galima nusipirkti kartu su įžangos tikietu už 25c.

Šie kuponai bus priimami tam tikrose pasilinksminimo vietose parke primokant kiek pinigų.

Piknikas įvyks nedēlioj, birželio 18 d., Riverview Parke. Tikietai parsiduoda "Naujienų" ofise ir pas visus Chicagos socialistus.

Komitetas.

MELROSE PARK, ILL.

Šešių draugijų sąjungos delegatų susirinkimas įvyks pētnyčioj, birželio 16 d., 7:30 v. vak. Malonēkite visų draugijų delegatai atsilankyti paskirtu laiku, nes turime svarbių dalykų aptarimui. Vieta — Frank & James svet.

Sekretorius.

L. M. Progresyviško Susivienijimo susirinkimas įvyks ketverge, birželio 15 d., 8 val. vak., Fellowship svetainēj, 831 W. 33 Pl. Narēs malonēsit susirinkti ir atsivesti daugiau draugių prisirašyti. Yra iš Centro prisiųstų blankų balsavimui. Susirinkit visos butinai.

A. Miščikaitienē, nut. rašt.

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigus ant antro morgičio ant Jųsų nuosavybēs. Mes skaitom 6 tą nuošimtį ir Jųs galite išmokēt kas mēnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybēs, užmokējimui mokesčių arba nuošimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokēt savo pirmą morgičį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigimui savo kontrakto, kreipkis į mus.

LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĒ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 4841

IŠMOK BARBERYSTĒS AMATA
Viskas sulig naujausia mada. Mokestis $25. Inrankiai duodami. Algos mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St
CHICAGO, ILL.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Mes išmokinsim šokti kiekvieną vaikiną ar merginą į trumpą laiką.

Šokiai atsibuna kas Utarninkas ir Pētnyčia, 8 v. vakare po N. 1843 S. Halsted St.,

Prof. T.NORKIS ir pagelbininkai

GYDAU mešlines žarnas ir privatiškas (lytiškas) ligas
Turiu 30 metų patyrimą.
59 E. Van Buren st. Imkite elevatorių iki 4 augšto. Ruimas 406.
Dr. G.S. Calvert
Kalbu lietuviškai. Valandos: nuo 9 iki 9; nedēldieniais 9 iki 12.

K. OPANSKIS

Įgaliotas "Naujenų" agentas; per jį galima gauti dienraštį "Naujienas." Jis taipgi įgaliotas rinkti apgarsinimus ir spaudos darbus.

2304 Leech Ave., Sioux City, Iowa.

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertēs nuo $30 iki $50 ,dabar parsiduoda po $15 ir $25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi, nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18 dolerių.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotas, vertēs nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnēs nuo $1.50 iki $4.50. Vaikams siutai nuo $3.00 iki $7.50

Atdara kasdieną, nedēliomis ir vakarais. S. GORDON
1415 S. Halsted St., .. Chicago, Ill.

MOKYKIS BARBERYSTĒS —Mes mokiname šitą šviesų, švarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima uždirbti šiek-tiek pinigų mokinanties; ateik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:
Burke Barber School
Dept. D. 610 W. Madison St, Chicago, Ill.

Gerbuvis yra čia

$1,500,000 algų padidinimas, duodamas darbininkams; taipgi numušimas darbo valandų.

Niekuomet kriaučių industrijoj nebuvo tokio didelio reikalavimo vyrų, kaip dabar.

Laikas yra čia, kur Kirpējai ir Designer'iai ir drapanų siuvējai gali reikalauti savo kainos.

Išmokite kirpti ir design drapanas. Didelis reikalavimas kirpējų ir kriaučių visur.

MUSŲ DIPLOMA
yra jusų gvarancija, kad jųs esate gerai išmokyti ir galite reikalauti didelēs algos.
Specialis skyrius del mokinimo siuvimo, prosijimo ir padarymo dienoms ir vakarais.
Formos kerpamos iš bile kokios madų knygos.
Specialiai žema kaina šį mēnesį.

MASTER SYSTEM SCHOOL,
Jos. F. Kasnicka, viršininkas.
Priešais City Hal.
416-417, 118 N. La Salle St., Chicago

PRANEŠIMAS

Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigus statymui ir pirkimui namų ant

4to ir 5to Procento

ir ant labai lengvų ir prieinamų išlygų. Neskolink iš kitur, pakol nedažinosi musų išlygų. Kreipkis tuojaus į

JONO BAGDZIUNO BANKA
2334 S. OAKLEY AVE.
kampas 23čio Pl.
Telefonas Canal 1667, Chicago.

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninē ir Vakarinē MOKYKLA

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinēs ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politiškos Ekonomijos, Knygvedystēs, Dailiaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

Šv. Kryžiaus parapijos ant Town of Lake reikaluose

Žilo Senelio atviras laiškas Šv. Kryžiaus parapijos klebonui.

(Pabaiga).

Ar žinote, dvasiškas tėveli, kiek lietuvių parapijose yra tamsuolių, kurie nežino nieko daugiau, kaip varstyti rožančių? Pažiurėkim pas airius. Ten viskas kitaip yra ir tokių tamsuolių nerasi. Ten niekas nevarinėja parapijonų ir neverčia mokėti $6.00 už velykines, kaip kad pas mus yra: jei neužsimokėsi $6.00 tai negali prieiti velykinės išpažinties. Kada musų komitetas paaiškino arcivyskupo pagelbininkui Dr. Fitcymonts, kad mes mokam po $6.00 už velykinę išpažintį, jis labai nusistebėjo iš to. Kitose bažnyčiose nėra to. Pas airius jei kas ateina pasiimt velykinės išpažinties kortelę, tai kiek žmogus nori, tiek padeda ant staliuko ir pasako, kad tie pinigai yra ant bažnyčios, ar tai butų doleris, ar du. Ten nėra pasakyta, kiek kas turi duoti. Kodel musų parapijos negalėtų taip daryti, kaip daro airiai, čekai ir k. Po saliunus ir bažnyčias jie nerenka pinigų. Kas nori aukauti ant bažnyčios, tas pats atneša į kleboniją.

Jeigu dabar negausime nuo jo mylistos arcivyskupo arba nuo gerb. musų klebono to, ko mes reikalaujame, tuosyk, be abejonės, toliau nebemokėsime už velykinę išpažintį po $6.00, bet duosime tik tiek, kiek galėsime ir kiek norėsime.

Jųs rašote "Draugo" nr. 56, kad jųs mylite tikėjimą ir guldote savo galvą už Bažnyčią šv. Tas netiesa. Jųs, dvasiški tėveliai, guldote savo galvas už tuos dolerius, vien už dolerius, o ne už tikėjimą ar Bažnyčią šv. Jųs skelbiate per pamokslus, kad kol neatlyginsi iki paskutinio cento, tol neįeisi į dangų. Kad kunigai taip bijotų tos nuodemės, tai nesleptų atskaitų ir nesibijotų knygas išduoti parapijonams. Dabar gi visose parapijose eina kovos, o vis delto, kad parapijonįs negali patirti kur kiekvienas jų doleris dingsta. Jųs, dvasiški tėveliai, pažiurėkite į šv. Jurgio parapiją ir į gerb. džiakoną. Klausimas kur jis padėjo tuos $5.700 kapinių pinigų? Kodel neišaiškinat per pamokslus, kad tie pinigai yra pražuvę, bet slepiat tą ir ginate, kaip kad ginate parapijos atskaitų knygas nuo parapijonų.

"Draugo" nr. 62 rašote, kad mes, ten pažymėti nariai, norime vien kolektuoti bažnyčioje pinigus. Tas irgi netiesa. Mes to "džiabo" nenorime. Mes norime vien knygas peržiurėti, kuriose yra surašyta kiek kainavo musų naujoji Šv. Kryžiaus bažnyčia. Mes taipgi norime turėti tokią pat knygą, kokią turi gerb. klebonas, ir norime laikyti susirinkimus, kaip ir pirmiaus laikėme per 4 metus.

Ateityj parašysiu dar daugiau gerb. parapijonams.

Šv. Kryžiaus Parapijos narys
Žilas Senelis.

Willimas Yalovičius
APTIEKORIUS

yra seniausias ir vienatinis krajavas aptiekorius Rochesteryj. Kalba lietuviškai. Turintįs kokį reikalą meldžiu nepamiršti.

Willimas Yalovičius
658 Hudson Ave.
Kampas Alph St.

Joseph M. Azukas & Co.

REAL ESTATE — LOANS & INSURANCE

NOTARY PUBLIC

Taipgi parduoda lotus ir namus, veda visokius reikalus ir egzaminuoja obstraktus ir t.t.

Taipgi parduoda įvairios rųšies **nuosavybę.**

3303 Auburn Ave., Phone Yards 3036

PAJIĘŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU kambario tarp 14-tos ir Taylor gatvių su valgiu arba be valgio; butų gerai prickinis ir kad butų visi parankumai. Praneškite šiuomi adresu:
S. S. I.
1008 Canal Str., Chicago, Ill.

Pajieškau savo moters Domicelės Nekrošienės (po tėvais—Paulauskytės), Kauno g., ir pav., Seredžiaus parapijos. Antri metai kaip mane apleido. Jeigu nori, sugrįžk į trumpą laiką, o jei ne, tai jieškosiu kitokiu budu. Kas ją žinote, prisiųskite jos adresą, busiu dėkingas.
Juozapas Nekroševičia,
3132 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau darbo už šoferį. Suprantu savo darbą atsakančiai. Kam reikalingas atsišaukite laišku ar ypatiškai į "Naujienų" Ofisą po num. 18.

Pajieškau Povilo Mockaus, Kauno gub., Telšių pav., Plungės valsčiaus, Luknėnų sodos. 15 metų kaip Amerikoj. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti. Turiu svarbų reikalą.
Jo brolis — Jonas Mockus,
355 E 115 St., Kensington, Ill.

Pajieškau Vladislovo Janovičiaus, Kauno gub., Rasčinių pav. Liolių parap. Jis pats ar kas jį žino, malonės pranešti šiuo adresu:
Jurgis Vanagas,
527 W 16th St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo moteries Antaninos Kasparaitės, kuri apleido mane gegužės 29 d. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Višvienų miestelio; ji yra vidutinio ugio, apskritaus veido, buini, tamsiai geltonų plaukų, šneka biski užkibusiu balsu. Taipgi pasiėmė su savimi mergaitę vardu Stela, šešių ir pusės metų, šviesių plaukų, baltai raudono veido; turi mažą randuką ant nosies. Aš meldžiu sugrįžti kuogreičiausia. Bus viskas gerai. Galėsim gyventi kur nori. Aš turiu labai gerą darbą, bet negaliu nė dirbti, nė valgyti, man viskas nemalonu, kad tavęs nėra ir tas labai atsilieipia ant mano sveikatos. Labai meldžiu sugrįšti, arba jei kas patėmysite, malonėkite pranešti, už tai skiriu 25 dol. atlyginimo. Meldžiu atsišaukti pirma, negu pagaus policija.
Stanislovas Petruševičius,
1505 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

Pajieškau savo švogerių, Jono Kiaunės ir Kazimiero Melausko. Gyvena Pennsylvanijos valstijoj. Kas juos žino, arba jie patįs, tegul atsišaukia šiuo adresu:
Petras Čiuras,
3223 Lime str., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Antano Vasiliausko ir dukters Rožės. Kauno gub., ir pav., Surviliškės parap., Naujų-Bakainių kaimo, 31 m., duktė 4 m. 9 mėn.; apskrito veido, briuni plaukai, truputį raupėtas, 5 pėd. 4col. augščio. Mergaitė šviesių plaukų,

turi randuką kaktoje. Išvažiavo birželio (June) 1 d. 4 val. po piet ir išsivežė dukterį. Paliko mane sunkiose dienose be pinigų. Kas apie jį pirmas praneš, gaus $25. Jo Moteris Agota Vasiliauskienė,—
4410 So. California Ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

Reikalaujame patyrusių ir nepatyrusių moterų ir merginų prie sortavimo regsų. Mokestis — $13 savaitėje. Darbas ant visados. Ateikite tuojaus.
JUNK SHOP
Goldberg and Berlowitz,
601 W. Harrison St., kamp. Jefferson

REIKALINGAS antros ar trečios rankos duonkepys. Greitu laiku atsišaukite.
11749 Michigan Ave., Roseland, Ill
Phone West Pullman 177

REIKALINGAS duonkepys, gerai žinantis savo darbą. Atsišaukite šiuo adresu:
VARNIS BROS.
3838 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

300-306 So. Franklin St.
HART SCHAFFNER & MARX
(Ant pietvakarių Jackson Bldv. kampo, 4-tos ir 5-tos lubos.)

Po šituo antrašu musų nauja dirbtuvė dabar jau dirba. Reikia visokios rųšies pagalbininkų.

Mes reikalaujame iškart merginų dirbti mažus darbus ant mašinų, arbetter atlankų padderių, juostelių (tape) užpildytojų, rumbių mušėjų, pečių (shoulder) padderių, cash kišenių (cash pockets), rankovių pamušalų siuvėjų, audimo siuvėjų (canvas making) etc.

Rankoms siuvėjų mokyties įvairių siuvimo darbų; patyrusių armhole mušėjų kraštų apsiuvėjų, finišerių ir kilpų siuvėjų.

Musų kiek pirmiau padarytas agrymentas padidina užmokestį ant štukių (piece) ir savaitiniams darbininkams.

HART SCHAFFNER and MARX
5-tos lubos, 300-306 S. Franklin Str.

REIKALAUJAM 5 darbininkų, 2 janitorių, 2 saliuno porterių, $13, nedėlioj nereikia dirbti; 2 Drill rankomis presėjų, 23 iki 27 per val.; 2 vyrų į barnę; 2 paipų pritaisytojų; 2 millwrights. Atsišaukit.
South Park Employment Agency,
4193 So. Halsted St., virš pačtos.

REIKALINGAS pirmarankis duonkepis prie juodos ir baltos duonos kepimo; turi buti atsakantis. Gera mokestis ir darbas ant visados. Atsišaukite šiuo adr.:
136 E. 107 St., Roseland, Ill.

REIKALINGI siuvėjai prie moteriško darbo. Greitų laiku atsišaukite:
CHAS. BALCH,
5257 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME merginų į dirbtuvę, prie lengvo darbo.
409-415 So. Green St., netoli Van Buren str., Chicago, Ill.

REIKALINGAS barzdaskutis ant subatos ir nedėlios. Pusė dienos darbas. Kreipkitės tuojaus.
P. JAKUTIS
733 W. 14 Place., Chicago, Ill.
Phone Canal 5039

REIKALAUJAME vyro į forničių štorą; turi buti patyręs pardavinėjime forničių; darbas ant visados ir gera ateitis.
Halsted Furniture Co.,
1938 So. Halsted str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME 250 merginų prie lengvo darbo dirbtuvėj.. Patyrimas nereikalingas.
MARSHALL,
1454 S. Sangamon St., Chicago.

REIKALAUJAME merginų ir dirbtuvę dirbti; patyrimas nereikalingas. Ateikite pasirengusios dirbti.
American Can Co.,
3951 So. Canal Str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME 250 vaikų prie lengvo darbo dirbtuvėj. Patyrimas nereikalingas.
MARSHALL
1454 S. Sangamon st., Chicago.

REIKALAUJAME gerų vyrų (ypatingai vedusių); patyrimas nereikalingas. Geriems vyrams darbo ant visados. Geras užmokestis — $10 į savaitę ir "comission". Atsišaukite ant 8 iš ryto.
Providers Life Assurance Co.,
Distr. Office N. 4, 3240 S. Halsted St,
J. P. PARKAUSKIS
Asst. Superintendent.

ANT PARDAVIMO

DIDELIS NUŽEMINIMAS.

Dviejų gyvenimų murinis namas del dviejų familijų po šešis kambarius kiekvienas. Vana, gazai ir t.t. Namas gerai užlaikytas. Savininkas yra priverstas parduoti. Nuosavybė randasi ant Parnell ave., arti 31st street. Kaina nužeminta iki $4100. Priimsim dalį pinigais, o likusius ant išmokesčių.
IGNATIUS CHAP and CO.
555 W. 31st St., Chicago, Ill.
Vienintėliai agentai.

KEPTUVĖ duonos ir kėksų parsiduoda pigiai — už $1200. Randa — $30 dol. už štorą, keptuvę ir 6 gyvenimo ruimus. Lietuvių apgyventoje vietoj. Kreipkitės :
3701 S. Emerald Ave., Chicago.

PARSIDUODA dviejų kedžių barzdaskutykla lietuvių apgyventoj vietoje. Pardavimo priežastis — nesutikimas dviejų savininkų. Adresas:
John Gasiunas
704 W. 35 St., kampas Union ave., Chicago, Ill.

EXTRA parsiduoda greitu laiku 4 ruimų forničiai, su visokiais gyvenimui reikalingais pagerinimais, šviesus 5 ruimai; randa pigi. Parsiduoda visai pigiai, nes savininkai išvažiuoja į kitą miestą. Ateikite iškarto.
S. E., 2010 Canalport Ave., iš užpakalio, ant antro augšto. Chicago.

PARSIDUODA grosernė ir rukyta mėsa; taipgi arklys ir du vežimai. Atsišaukite —
1633 So. Jefferson St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Prie bučernės yra 4 kambariai del gyvenimo. Gera biznio vieta. Atsišaukti
Mr. J. Margolis,
3358 So. Halsted str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 6 ruimų plytų stubelė su vana; kieto medžio grindįs; galima nupirkti pigiai. Matykit mane.
Thomas A. Oakey,
Manadžierius Real Estate departamento.
Central Manufacturing District Bank,
1112 W. 35th str., Chicago, Ill.

APLEISDAMI miestą priverstI esam parduoti 5 ruimų dailius rakandus, pianą $200.00 victrolą ir rakandus; parsiduos atskirai. Atsišaukit iškart.
Mrs. Robins,
2910 North ave., prieš Humboldt Park.

PARSIDUODA groseris ir kendžių štoras. Biznis gerai išdirbtas ir randa labai pigi. Priežastis pardavimo — savininkas eina į didesnį biznį. Meldžiu atsišaukti šiuom adresu:
4350 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA moteriškų skrybėlių štoras lietuvių ir lenkų tankumoje. Biznis gerai išdirbtas per aštuonis metus. Pardavimo priežastis — esu labai serganti, todel esmi priversta atiduoti labai pigiai. Kreipkitės adresu:
1721 W. 47th str., Chicago, Ill.

Parsiduoda didžiausis saliunas

West City, P. O. Benton, Ill.

Šitas saliunas yra seniausias, dideliam name ir lietuviais apgyventoj vietoj; biznis eina labai gerai. Taipgi turim ir olselį; esu Central Brewery Co., agentu. Aš noriu parduoti visą biznį: saliuną, olselį, arklius ir namą, kuris turi 20 pėdų pločio ir 60 pėdų ilgio; lotas gi turi 66 pėdų platumo ir 150 pėdų ilgumo; šaligatviai (sidewalks) išvesti ir gatvė išbrukuota. Parsiduoda už visai numažintą kainą. Pardavimo priežastis: savininkas turi išvažiuoti ant farmų. Šitas biznis ir namas turi buti parduotas iki birželio-June 30 d. 1916 m. Norintieji pirkti, meldžiami parašyti greitai laišką, ar atsilankyti asmeniškai.

Pardavėją galima rasti visada namie.

ANTANAS STATKEVIČIA,
Box 172 Franklin Co., Benton, Ill.

RETA PROGA

Jauna pora apleisdama miestą priversta paaukauti savo dailius 5 ruimų flato rakandus. $165.00 seklyčios setas už $35.00 Vėliausios mados valgomojo ir miegamojo kambarių rakandai; 2 Wiltono divonu už jųsų kainą; taip-pat dailus, $500 vertės, pianas už $115.00; gera Victrola su rekordais, mokėta $200.00, už— $60.00. Viskas kaip nauja — vartota tik 10 savaičių. Parsiduoda ir po vieną. Ateikite iškart.
1922 S. Kedzie ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA dviejų augštų namas su keturiais flatais ir štoru. Renda $48; mortgečiaus prašalinimas (termenai $1000 cash) kaina $3,000 Šis namas randasi ant pietrytinio kampo Wallace ir 42-ros gatvių, priešais Public School.

Čia yra tas bargenas, kurio Jųs laukiat.

Ant Wallace gatvės netoli 37-tos, netoli bažnyčios ir schooles, parsiduoda aštuonių ruimų plytų namas; du po keturis ruimus labai geri flatai. Įmokėti reikės $500, o likusius ant mėnesio. Kaina $2,200

DABAR YRA LABAI GERA PROGA Jums palikti namo savininku; retai tokia proga atsitinka; atsišaukit greitai.

2522 S. HALSTED GATVĖS, netoli didelių transferių kampo, Archer ave. 2 augštų štoras ir du flatu; labai už žemą kainą $3,300.
KOCH & CO.
2603 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1148

PARSIDUODA du namu, vienas nešą randos $70, antras $65 į mėnesį. Abu namu ant 18-tos gatvės, arti Union ave. ir arti lietuviškos bažnyčios. Malonėkite atsišaukti šiuomi adresu:
3213 So. Morgan str., Chicago, Ill.

PIRMAS PIRKĖJAS su $8500 nupirks du dideliu štoru, 4—7 ruimų flatus; randos $1368 į metą, tik 15 minučių eiti į Crane, Western Faundry ir Dickinson dirbtuves.
McDONNELL,
3622 S. California Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai 4 plytų namai, turintįs po keturis flatus su 4 ruimais; akmenins fundamentas; atrodo puikiai iš vidaus; nešą gerą randą; lietuvių apgyventoj vietoj. Matykit mane.
THOMAS A. OAKEY
Manageris
Real Estate Departamento
Central Manufacturing District Bank
1112 W. 35th St., Chicago.

$35 NUPIRKS dailius, vėliausios mados seklyčios rakandus; taipgi elegantišką valgomojo ir miegamojo kambarių rakandus; davenport divonai, icebaksis etc. $490 didelis koncertinis pianas ant 10 metų gvarantuotas už $120.
3459 S. Western Ave., Chicago.

JAUNA PORA PARDUODA $150 seklyčios setą už $32; $75 brasinę lovą už $28; valgomo kambario setas, divonai $12; $18 komoda $20; taippat dailus $500 vertės koncertų pianas ir suoledis, gvarantuotas ant 10 metų, $115; taipgi victrola visai pigi, $120 nupirks 4 ruimų tik 3 mėnesius vartotus rakandus. Parsiduoda ir skyrium.
3019 Jackson Buld., netoli Kedzie ave
Pirmas flatas.

GERIAUSIA PROGA LIETUVIUI.
Parsiduoda labai pigiai bučernė ir grosernė ir turi buti greitu laiku parduota, nes savininkas eina į kitą biznį. Atsišaukite šiuo adresu:
3329 So. Halsted str., Phone Drover 4066

VYRAI, KLAUSKIT DR. ROSS

Jis sugrąžins Jums sveikatą, stiprumą ir gyvumą. Jo moksliškos ir naujausios metodos išgydys nervų nusilpnėjimą, kraujo užnuodijimą, puslę, uraniškus negerumus, skaudžius ar chroniškus užnuodijimus ir privatiškas (lytiškas) ligas.

Ar jųs esat peržengę sveikatos teises? Ar jųs turit blogus sapnus? Ar jųs jaučiatės pavargę ir be drąsos, ar jųs reikalaujat energijos ir ambicijos? Ar jųs turite širdies drebėjimą? svaigulį? Ar jųs turite blogą virškinimą, išputimą ar bile vidurių, plaučių ar inkstų negerumą? Ar aykstą jųs stiprumas? Ar jums sujra nervai kaipo paseekmė nuo pertankaus ėjimo faukan ar ligų? Neprisileiskite kraujo, nervų ar bile kokios ligos, kuri naikintų jųsų stiprumą ir gyvumą.

Eikit pas DR. ROSS, o jis jus išgydys su savo naujausia sistema. Tai yra faktas, kad paseekmingiausi gydytojai yra tie, kurie specializuojas ir turi keleto metų patyrimą. DR. B. M. ROSS turi dvidešimts penkis metus praktikos ir gvarantuoja išgydymą. Todel ligoniai iš miestų ir ukių kreipiasi prie jo. Jie žino, kad bus išgydyti teisingai.

Jo ofisai ir privatiški pasikalbėjimo ruimai randasi po num. 35 South Dearborn Street, Chicago. Crilly budinke. Kambarys 506 ir 507. Imkite elevatorių iki penkto aukšto. Klausimai ar draugiški pasikalbėjimai dykai.

Valandos: kiekvieną dieną 9 iki 5; nedėldienyj 10 iki 1; panedėlio, seredos, pėtnyčios ir subatos vakarais 7 iki 8.

Dr. J VAN PAING
GIDITOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 24 North Wabash Avenue.
Valandos: 3 iki 5 po pietų;
Nedėliomis 2 iki 4 po pietų.
..Imk elevatorių iki 19-to augšto. kambarys 1915.

Tel. Drover 9693
DR A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—11 ryte, 4—5 po pietų ir 7—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po pietų.
3354 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Dr. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir gyvenimo vieta:	Ofisas ant F. Karo Aptiekos
3249 SO. MORGAN ST.	**1913 SO. HALSTED ST**
Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po piet 7 iki 9 vakare	Valandos: 10 ik 12 dien 3 iki 5 po piet ir vakarais.
Tel. Drover 7800.	Tel. Canal 1576.

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10—12 pietų; 6 — 8 vakarais.
Telephone Canal 3110
Gyvenimas: 3412 S. Halsted St.
Vanlandos: 8—9 ryt; tiktai

AR PAVARGSTA JUSŲ akįs, kuomet skaitot, kuomet dirbate? Ar skauda jums galvą nuo pavargimo akių? Ar jusų akiniai netinka jusų žiurėjimui?
Patarimas ir išegzaminavimas per užbaigusį mokslą optiką dykai. 9 metai patyrimo.
DR. I. MEYERS,
1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakare, Pėtnyčiomis iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Tel. Haymarket 6212.

Dr. A.R. Blumenthal

Phone: Yards 4317
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 Str.

Tel. Drover 4974.
Dr. A.I. Epstein
Seno krajaus Gydytojas ir Chirurgas
Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas.
3600 SOUTH HALSTED STREET, kampas 36-tos gat., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: iki 10 v. ryte, nuo 1 iki 3 po pietų; nuo 6:30 iki 8:30 v. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 pagal sutarimą.

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVYS DENTISTA
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

Telephone Wentworth 3323 ir 1329
DR. J. K. MEYERS
Gydytojas Chirurgas ir Akušeras
Uždyką Ofisas del beturčių.
Ofisas ir gyvenimo vieta.
6062 So. STATE ST., CHICAGO.

Dr. W. Yuszkiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas mane
DR. W. YUSZKIEWICZ,
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Telephone Yards 5032
Dr.M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 ryte; nuo 5 iki 8 vak.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS

Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 2-ros lubos. VALANDOOS: Nuo 9 ryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 2 pop ietų . Tel. Haymarket 2484.

Telephone Humboldt 1273.
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas ant Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų, taipgi Chroniškų Ligų.
OFISAS: **1573 Milwaukee Ave., kampas Narth Ave. .Kambarys 206.**
Valandos: 8:30 iki 10 ryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metai.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32. Chicago.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligų
Ofiso valandos:
iki 8 ryto, nuo 12 ik 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DAKTARAS WISSIG,
Specialistas iš seno krajaus
Gydo visas ligas vyrų ir moterų

Nežiurint kaip užsisenėjusios ir neišgydomos yra.

Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. Ofiso valandos nuo 8 ryto iki 10 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 dieną.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršui Bankos. Tel. Canal 3263.